

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izdat je v cenečki in večja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K., za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Vsega časa sem po mreži, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. List se dopošilja do odgovoda. Žeje „Katoliškega tiskovnega dnevnika“ in drugih listov brez posebne naročnine. Posamezni listi stanejo 10 vin. Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, sprejema naročnino, in strate na reklamacije.

Za naročnino se pošiljajo od enostopna petovrstna za enkrat 18 vin., ali kar je isto. Vsečkratna cenilnica prostopa zmanjšana 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ naročnina 5 vin. Pošta in zahvala cesarskega dnevnika 24 vin. Izjave in Postano 26 vin. Naročnati se sprajeta do torka opoznane. Nezaprije reklamacije so poštnine proste.

Vojne priprave za spomlad.

Bolgarski car na Dunaju.

Iz glavnega avstrijskega vojnega stana, kjer je imel sestanek z maršalom Friderikom in generalnim polkovnikom Konradom, je prišel bolgarski car Ferdinand v ponedeljek, dne 14. febr., na Dunaj, da obiše in pozdravi svojega cesarskega prijatelja v Šenbrunu. Dunajsko prebivalstvo je priredilo bolgarskemu carju izredno prisrčen in slavnosten sprejem. Koder se je vozil, so stale nepregledne množice, ki so ga navdušeno pozdravljale. Izražale so mu s tem zahvalo, da se je s svojim hrabrim bolgarskim narodom v težkih časih postavil ob našo stran ter s tem pomnožil in okrepljal naš odpor proti sovražnikom. Cesar je svojega gosta v Šenbrunu sprejel sila ljudnežnivo. Oblekel je gala-uniformo avstrijskega maršala ter odičil svoja prsa z bolgarskim redom sv. Cirila in Metoda. Tudi bolgarski car je nosil uniformo avstrijskega maršala. Oba vladarja sta se prisrčno pozdravila in poljubila. Opoldne je bil car Ferdinand gost pri cesarjevi mizi. Po obedu je obiskal bolgarski car našega prestolonaslednika, ki je potem carja spremljal v njegovo dunajsko palačo. Tudi ob tej prilikli je ljudstvo po ulicah navdušeno pozdravljalo obe visoki osebi.

Avtstrijski narodi so Bolgariem hvaležni za njihovo pomoč na krvavih bojiščih, kar izražajo sedaj s prisrčnostjo, s katero sprejemajo in pozdravljajo njihovega vladarja.

Francoski ministrski predsednik v Rimu.

Francoski ministrski predsednik Briand je prisel v petek, dne 11. febr., v Rim na obiske. Tam se je posvetoval z italijanskimi ministri ter se z njimi ustoli in popival. Godilo se mu je na vsak način veliko boljše, nego francoskim in italijanskim vojakom v strelskih jarkih. Pri slavnostnih obedih je bilo teh visoki laški in francoski gospodi lahko govoriti o tem, da se naj nadaljuje vojska do končne zmage, kajti gospoda ne trpi nič, le priprosti francoski in laški vojak trpita in umirata.

Francoski in italijanski ministrski predsednik sta se dogovorila pri posvetovanjih, da se bo odslej vojevanje na vseh frontah četverosporazuma vršilo

po enotnem načrtu. V to svrhu se bo sestajal v Parizu zbor poveljnikov in diplomatov iz vseh četverosporazumovih držav. Vse četverosporazumno vojašvo, ki ne bo potrebno za obrambo lastne fronte, bo na razpolago poveljniškemu zboru v Parizu. Na ta način bi bilo mogoče zbrati na eni točki velikansko število vojašta in poskusiti predeti naše in nemške fronte, kar se dosedaj četverosporazumu ni nikjer posrečilo. Toda pomanjkljivo je v tem sklepku, da odločuje vsaka država sama za-se, koliko vojašta je za lastno fronto potrebno. Tako ima general Kadorna še nadalje možnost, da se bo branil pošiljati vojaštvu na tuje fronte. Dogovorilo se je tudi, da si bodo četverosporazumove dežele medsebojno pomačale s topovi in streličevi.

Briand se je poklonil tudi kralju in poveljniku Kadorni v glavnem italijanskem vojnem stanu v Vidmu. Kadorna je imel ob tej priliki zopet veliko smoko. Kakor se uradno poroča, je v nedeljo, dne 12. t. m., peljal Kadorna Brianda na našo fronto, da bi mu pokazal, kako si bodo italijanske čete priborile nazaj dne 11. t. m. izgubljene strelske jarke. (O tej naši delni zmagi nam naš vojni poročevalni urad ni poročal.) Toda, o sramota, Briand in Kadorna sta se moralna vrnil, ne da bi videla izgubljene strelske jarke zopet v italijanskih rokah. Nači so vse italijanske napade gladko odbili.

Priprave za spomlad.

Bukareščanski list „Epoca“ piše: Francija izdelava vsak dan 280.000 krogelj in granat, Anglija pa 250.000; iz Amerike se uvaža v Evropo vsak dan 150.000 krogelj in granat, koliko pa iz Japonske v Rusijo, ni znano. V Franciji izdelajo vsak dan 30 do 40 topov, v Angliji nekaj manj. Te ogromne številke prav jasno govore o silnih bojih, ki se bodo vršili na spomlad.

Četverosporazum stavi vse svoje nade na spomlad. Tej nači so veljali sedaj tudi obisk in pogovori francoskega ministrskega predsednika z laško vladjo v Rimu. Za spomlad hočejo postopati naši sovražniki enotno. Kako, bodo natančneje določali skupno vse države v Parizu. Angleški vojni izvedenec polkovnik Repington pravi, da posamezna vojna podvezeta nimajo nobenega upliva na cel položaj. Delna ofenziva samo na eni fronti je po njegovem mnenju nepotrebitno tratenje moči. Zagovarja ofenzivo na v-

toval: Ne huďujte se radi tega nad svojo deco in posmrite, da se otrok ne more tako hitro vživeti v dejanske razmere. Ko bo stopil danes ali jutri v življenje z raznimi svojimi potrebami, dobil bode tudi pravi upogled v marsikatero stvar, za katero sedaj ne kaže zanimanja.

Ker so vojne razmere našle tudi v ljudsko šolo svojo pot, zato je samoobsebi umljivo, da jemlje tudi učiteljstvo v poedinih učnih predmetih ozir na sedanje življenjske potrebe in zahteve. Da tudi računamo, je umevno; a tu se nam pripete mnogokrat slučaji, ki bi nas lahko spravili iz ravnotežja, če bi nam ne bila znana otrokova duša. Če nam n. pr. ofrok pri ceni koruze, ovsya ali svinje (na živo vago po kilogramih) izračuni napačno, kdo mu boste to zameniril, kaj ga briga že sedaj, koliko je vreden debel vol ali suha krvava s toliko in toliko kilogrami žive vase? Kaj lahko se dogodi, da otrok izračuni vse pravilno, a desetinske pike ne postavi na pravo vemočno in razlika je lahko za več sto ali celo tisoč kron.

Da me boste čislani bralec bolje razumel, postavim tu sem zgled iz svoje šolske prakse.

Nedavno sem dal v svojem razredu (višja stopnja) med drugim tudi ti-le računski nalogi:

1. Kmetu rekvirirajo 19 mernikov (drevenk) ovsya; koliko dobi zanj, ako je q (meterski stot) po 30 K 50 v in tehta 1 mernik ovsya 25 kg?

2. Mesar ponuja kmetu za vola 830 K. Kmet mu reče: „Če mi plačate 1 kilogram žive vase po 1

seh frontal, katero naj pripravi artillerija s tem, da z velikanskim ognjem uniči vse žične in druge obrambne priprave. Papir je pač potrebljiv za take nasvete. Na vsak način pa je gotovo, da imamo na spomlad pričakovati velikanskih in strašnih bojev, kakorih še nismo videli.

Kedaj bo konec vojske?

Ruski zunanjji minister Sasonov se je v pogovoru z zastopnikom nekega časopisa izjavil slediče: Več let trajajoče vojske bi zlasti Nemčija iz denarnih ozirov ne mogla vzdržati. Na vsak način moramo biti pripravljeni, da še bo trajala vojska celo polletje, bržas pa do konca leta. V najboljšem slučaju ne smemo pričakovati konca vojske pred novembrom.

Razlika cen in dobiček.

Mnogo je dandanes ljudi, ki neprestano zabavljajo čez kmeta, češ, kmet si pri živini in poljskih pridelkih dela premasten dobiček. Malokedaj pa slišimo, da bi mestni ljudje zabavljali čez prekupce, mesarje, meštarje in enake ljudi, ki si pri kmečkih pridelkih in živini delajo mnogokrat naravnost ogromne dobičke. Z vladnimi odredbami, ki so zelo stroge, se sicer skuša meštarjem, ki so si na račun živinorejev z mastnimi dobički mašili svoje žepje, omejiti prevelike in neopravičene dobičke pri kupčevanju z živino, a mnogi prekupci so še kljub temu tako premeteni, da v taknejo pri eni glavi živine v par dneh po 50, 100 in celo po 200 K dobička v žep.

Posebno zanimivo pa je, ako si predočimo razliko med cenami živine in cenami mesa. Ta razlika je bila v mirnem času velika, a je sedaj še večja. Leta 1912 so se n. pr. plačevali v naših krajih dobro rejeni voli po 90 do 100 K meterski stot žive teže. Meso pa so mesarji prodajali po 1 K 80 do 2 K 20. Razlika je bila tedaj pri 1 kg 90 v do 1 K 20 v. Če računamo, da odpade mesarji pri klanju od žive teže 25 do 30%, še ima včudno dobička pri 1 kg mesa 40 do 70 v. V sedanjem vojnem času pa so dobički mestnih mesarjev še večji.

Najvišja cena za govejo živino je 2 K 20 vin. Večinoma pa sedaj plačujejo mesarji in njihovi meštarji govejo živino po 1 K 60 do 2 K 10 v 1 kg žive

K 34 v, pa je vaš! Pogodita se za 1 K 32 v žive vase; ali je naredil kmet prav ali ne, ko je bil vol 652 K težek?

Pri drugem računu ni bilo skoraj nikjer neprilik, vse je šlo gladko; ne tako pri pšivem.

Pri tem je neka deklica izračunila, da kmet dobi za 19 mernikov ovsya 14487 K 50 v. Kako je nastala ta pomota? Deklica je računala tako-le: 1 mernik = 25 kg, 19 mernikov = 25 krat 19 = 475 kg, namesto 4,75 q je množila učenka sedaj kar 475 s 30'50, torej 475 krat 30'50 = 14487'50 K, to je 14487 K 50 v, namesto 144 K 87 v, tukaj je manjkal desetinska pika v množenju in glejte, kaka razlika v ceni! Deklica se mi je kar smilila, ker sem pomisil, kako dolgo bi oče sedel in kako veliko kazzen bi plačal radi navijanja cen, če bi bil tako sveto za oves sprejet.

Ka bi bil q ovsya stal samo 31 K, bi bilo vse dobro, ker je deklici znano pravilo, kolikor kron q, toliko vinarjev kg, a teh nesrečnih 50 v pri meterskem stotu!

Imejmo torej na to stran potrpljenje z otroki vsi, mi učitelji v šoli, vi starši doma, ako nam vsega ne izračunajo tak pravilno. Ko stopijo otroci kedaj kot dorasli moži žene v življenje, odpre se jim bodo oči, spozi bodo, kaj je mogoče, kaj ne. Tudi dotična moja učna bo kot gospodinja kedaj uvidela, da 19 drevenk ovsya ne more nikoli veljati — 14487 K 50 v.

Se enkrat torej: Starši, ne jezite se!

LISTERK.

Stariši, ne jezite se!

(Priobabil A. Kosi, šolski ravnatelj v Središču)

Nikoli še menda kmet ni tako živo čutil koristi, ki jo donaša spremnost v računjanju, kakor ravno v sedanjem izvanrednem času. Dejstvo, da se prodaja, oziroma kupuje, skoraj vse — živila, žito, krma, slama itd. — na vago, to dejstvo takorekoč sili gospodarja, da nosi vedno papir in svinčnik seboj, čeudi je morebiti prej le vsake kvatre prijet za pisalo.

Ni se torej čudi, da starši v teh okoliščinah silijo često svoje šoloobiskujuče otroke, da jim to ali ono izračunijo ali preračunijo. Prav je takol! Otroci se naj uvajajo v praktično življenje, naj pokažejo, da znajo to, česar se v šoli uče, tudi v navadnem življenju uporabiti.

Toda večkrat se pri takem preizkuševanju otrok od staršev dogodi, da otroci stvar napačno rešijo, da torej izkušnje ne prestope. Starši se potem jeze nad otrokom pa tudi nad šolo, češ, da ne izpolnjuje svoje naloge.

Kot učitelj z večletnimi izkušnjami bi pisec teh vrsific vsem tistim staršem, ki jih otroci glede prečakovanja raznih cen puste na cedilu, prijazno sve-

teže. In meso v mestni mesnici stane 4 K do 4 K 80! Poleg tega pa še mesar spravi drago v denar tudi vso drobovino, kožo, kosti itd. Računimo! Mesar je dal za dobropitanega vola 2 K 10 v za 1 kg. Vol je živ tehtal 700 kg. Tako je dal mesar za vola 1470 K. Ako odračunamo 30% odpadka pri teži, je ostalo mesarju še vedno meso približno 490 kg. To meso je mesar prodajal recimo samo po 4 K 40 v. Tako je dobil zanj nič manj nego 2156 K. Če pa upoštevamo, da je mesar prodal tudi kožo, drobovino, kosti, rogove itd. za drag denar, lahko smemo računamo, da je dobil za vola vsaj 2200 K. Ako odstevjem 80 K za stroške, davek, delavce itd., je ostalo mesarju še vkljub temu vsaj 650 K čistega dobička. So pa slučaj, ki je dobiček, oziroma razlika med nakupno in prodajno ceno še večja. Pri svinjah in svinjskem mesu sicer razlika cen ni tako visoka, a računati moramo, da se nasproti temu svinska mast prodaja za 100% dražje, kot je nakupna cena za svinje.

Za pitane svinje se plačuje danes za mrtvo težo 3 K 40 do 4 K 40. Odpade torej tukaj nič več, ker se računa mrtva teža. In kljub temu se nekatere vrste mesa, n. pr. riba, prodaja v mestnih mesnicah po 5 do 6 K in mast po 8 K 1 kg. Razlika med ceno, za katero je kmet prodal svoje živinče in cenami mesha je očvidno previsoka. Pred vojsko ta razlika ni bila tako pretirana. Zanimivo je, kako takva razlika leta letom raste. Leta 1913 je znašala razlika med svinjskimi cenami in cenami masti, kakor je izračunal kmečki list „D. Agrarblatt“, 70 v pri 1 kg, leta 1914 že 1 K 90 v, in sedaj pa znaša v Avstriji razlika med nakupno ceno svinj in prodajno ceno masti splošno 3 K 80 v do 4 K 10 v.

Vse tiste, ki sumijo, da je živinorejec kriv dragnje masti, pozivamo, naj si vtaknejo te številke za klobuk in naj jih malo natančnejše pregledajo in priznati nam bodo morali, da ni kmet ali živinorejec tisti, ki dela visoke cene živilom, ampak nekdo drugi. Dan za dnevom slišimo, da se obsojajo živinorejeci radi draženja. Ali pa ni mogoče, da bi se tudi tistim, ki po nepotrebnu pri mesu in masti tirajo cene kvíšku, stopilo močneje na prste?

Enako je glede žita in moke. Pšenico mora na primer kmet sedaj prodati vojno-žitno-prometnemu zavodu po 34 K 100 kilogr. In fina pšenična moka stane celo 1 K 20 v. Za koruzo dobi kmet po 15. feb. 26 K, a koruzno moko moraš plačati zdaj domača po 54 v, rumunsko pa po 74 v. Za fižol se je dobilo samo 40 v za 1 kg, a prodaja se po 1 K 10 vin. 1 kg. Torej razlika v cenah, da ji skoro ni primere!

Zanimivo je tudi to-le: Začnjo sredo, dne 9. t. m., se je v komisiji za živila na magistratu razglasilo, da kavne zaloge vidno pojemajo. Že drugi dan zjutraj so mnogi mariborski špecerijski trgovci prodajali 1 kg kave za 1 K in še več dražje kot prejšnji dan. Ali to ni draženje?

Žitni monopol.

Prej ali slej mora ugasniti vojni ogenj, ki danes še pustoši središče omike, blaženo našo Evropo. Za to se misli državnikov obračajo že zdaj v bodočnost. Zdaj že delamo račune in povprašujemo, kako se bodo plačali stroški, ki jih je nam in vsem prizadetim napravila vojska, kako se popravi škoda, ki je nastala na blagu, in kar je več, na človeškem življenju. Bojni račun stavi silne zahteve. Na to mislišti, da bi mogli plačati vse naenkrat. Ako bomo plačevali obresti dolgov, ki se bodo moralni napraviti, ali so se že napravili, bomo zadovoljni. Dolg je tu, kako plačati, odkod dobiti sredstva? Izračunalo se je, da bi v pokritje dosedanjih stroškov bilo treba približno 1.2 milijard novih davkov. Približno se je že tudi kazalo na vire: Nekdo je izračunal, da bi se moglo dobiti od špirita 100 milijonov kron, od vžigalice 15 mil., od zavarovalnih zavodov 27 mil., od petroleja 49 mil., od piva 25 mil., od elektricitete 100 mil., od dušika (umetnega gnojila) 50 mil., od premoga 263 mil., od liven za železo 140 mil., od koka 44 mil. K itd.

Vse to nas manj zanima. Bolj pa mora našo pozornost obračati na-se predlog, naj se tudi poljski pridelki obdačijo, kakor špirit, premog, pivo, železo, elektrika itd. In v to svrhu se dela račun tako: Avstrija pričela pšenice 15 milijonov meterskih stotov, rizi 27 mil., ječmena 14 mil., ovsja 20 mil., turščice 4 mil., ajde 1 mil., stročnine 2 mil.

Obdačimo vsak meterski stot s 5 K davka, pa nam to da 440 mil. K. Tak predlog beremo v listu „Wiener Sonn- und Montagszeitung.“ S to stvarjo se bavi tudi poluradni avstrijski „Fremdenblatt“ dne 6. februarja, ali tudi tako, da z njegovimi izvajanjimi ne moremo biti zadovoljni.

Najprej moramo pojasniti, česar se menda prisatelji dotednih člankov niso zavedali: da se žitni pridelek ne da primerjati s pridelkom kake industrije. Tovarna ves svoj špirit proda, kmet pa mora velik del svojega žita zopet sejati in hraniti, da preživi čez leto svoje ljudi! Ali tega gospodje ne vedo? Čudimo se. Ne bi rekli proti temu toliko, če bi se podražilo blago, ki se zavžije, ako že res ni nikjer podrugod najti sredstev. Toda ali se hoče podražiti tudi tisto, kar mora kmet dati živini, dati poslom? Tak nov davek bi naložil kmetijstvu, ki že zdaj pušča zemljo v celini, novo breme v znesku kakih 300 mil. K, ker računamo, da more kmet skupnega pridelka le

eno tretjino prodati. Ejo tretjino bo seveda kmet odvalil na konzumenta (kupca, uživalca). Nam se zdi to tako nevaren poizkus, da se o njem niti razpravljati ne da, zdi se nam naravnost nesmiseln. Ce se tako postopa, bi se moralo industriji tudi obdačiti ne le pridelek, ki ga prodaja, marveč vsak tekoči stroj še posebej. V tem smislu je kmetu posel kakor stroj, ki zanj dela.

Zagovorniki davka na žito zahtevajo potem še žitni monopol (t. j., da se žito sme le državi prodajati). V neki meri bi morala biti država lastnica kruha. Kot najpotrebnje bi moral biti žitni pridelek odtegnjen trgovini in njenim poljubnim cenam, ki so prečestokrat posledica neopravičene in morebiti neponoštene špekulacije. In vendar! Ko premišljujem o takih načrtih, jih ne morem umeti. Ce ena stvar naj preide drugemu v last, se mu mora nekako resnično izročiti. Pri tobaku je to lahko mogoče. Kmet, ki ga pridela, ga ne rabi, odda ga državi in ta ga razdeli ter po prodajalnah prodaja. Enako pri soli. Tudi špirit bi se dal tako prodajati in sladkor ter vse, kar se izdeluje v tovarnah. Ali moka in kruh? V mestih da, tam je mogoče napraviti c. k. prodajalno za moko in c. k. pekarne. Ali tudi na deželi so mali ljudje: obrtniki, oženjeni delavci in čestokrat posestniki sami, ki morajo tega ali drugega žita enkrat za seme, drugikrat za kruh ali krmo župkovati. Ker bi bilo medsebojno prodajanje cenejše, kdo bi zabranil, da se ne boka in žito tihotapila od hiše do hiše, od vasi do vasi? In kdo plača nove uradnike, ki bi bili potrebni, da se ta monopol uredi in kolikor toliko pravilno uradi?

Načelno bi morebiti kmet lahko privolil v le-ta načrt. Kmet pri žitu pred vojsko ni nič zasluzil, in med vojno primeroma drugim potrebam domače žito ni draga. Da je moka tako draga, se naj išče vzroka drugod, ne pri naših kmetih. Ali omenjeni časnik „Fremdenblatt“ že sam opozarja na neko nevarnost: Nevarnost je, da bi se v takem zavodu strankarsko ne gospodari. Avstrijska žefev je vredna 250 do 400 milijonov in pri takih svotah je mogoče, dajati „milodarov.“ Da, tega se tudi mi bojimo in sploh vsega, kar vzame v roke naše uradništvo. Ne sfinjam se pa z uradnim listom, če ta piše proti obrambni carini na poljske pridelke in trdi, da se ta v Avstriji ni obnesla, da poljedelstvo zarači tega pri nas tako počasi napreduje, ker mu je carina vzdrževala visoke cene; ko bi bile cene nižje, misli dotični pisatelj, bi bili kmetje prisiljeni, več pridelati, da morejo sploh obstati.

Kmet se tem ljudem zdi kakor mačka, ki spi, če ni lačna in šele, ko se zglaši glad, gre za mišni. Taka pa stvar ni. Ko bili ne imeli parine, ko bi bil kruh 30 let sem cenejši in žito pri stotu 2 do 4 K cenejše, bi ostalo danes še veliko več polja neobdelanega in ne vemo, ali bi ne umirali sedaj v vojski gladu. Avstrija je res zaostala v poljedelstvu. Par stvari naj to dokaže:

Na hektar se pridela v Belgiji pšenice 26 met, ječmena 27 met, krompirja 211 met, v Nemčiji pšenice 24 met, ječmena 22 met, krompirja 159 met; v Avstriji pšenice 19 met, ječmena 16 met, krompirja 100 met; v Rusiji pšenice 9 met, ječmena 10 met, krompirja 74 met.

In zakaj smo zaostali? Zato ker čestokrat vse naše socialne naprave služijo le strankarstvu, ker nimamo velikopotezne vlade, ki bi odločno in, koder treba, brezobzirno nastopala. In vendar moramo, vse storiti, da dvignemo ta zaklad, ki čaka dela — brez dela pač ni jela. Naše poljedelstvo lahko prideva iz naše zemlje danes že pri danih sredstvih celo milijardo vrednosti več, nego je pridelovalo dosedaj, ali predpogoji k temu je, da naraščajoči rod učimo delati, ne pa lenariti, da mladino navajamo k delu, ne pa k neplodovitemu pohajkovjanju. Napolnili smo mladino z neko nesrečno domišljavostjo, da misli — škoda je, če bi delala, in da je za vse nekaj boljšega na svetu, samo za delo ne. Tukaj je treba prijeti, da priđemo zopet na trdno pot.

V. Podgora, Celovec,

Vzdrževalne podpore družinam vpoklicanih.

Vlada je sedaj izdala nova in obširna določila takozvanim vzdrževalnim komisijam priodelovanju vzdrževalnih podpor. Po novim določilih imajo pravico do podpore tudi očim in mačeha, pastorki, nezakonski otroci, katere je imela mati že tedaj, ko je stopila v zakon, posinovljenci in pohcerjenke, posinovniki, starši nezakonske matere vpoklicanega, otroci, ki so bili rojeni po odhodu očeta v vojno službo ter končno v vojni poročene žene. Vzdrževalnim komisijam je naročeno, da se morajo pri določevanju podpore ozirati na povprečni dnevni zasluzek v vojaki vpoklicanega. Tudi se podpore ne smejo zmanjšati ali celo odkloniti osebam, ki pri obdelovanju polja ali za časa seteve in žetve mimogrede nekaj zasluzijo, ker so taki zasluzki prehodni in niso stalni. Isto velja o ženi v vojaki vpoklicanega, če ima kak manjši postranski zasluzek, ki pa ne sme presogati vzdrževalnine, če pa imajo tudi otroci pravico do podpore, sme v takem slučaju znašati postranski zasluzek žene poldrugokratno, če so vsaj trije otroci, starši manj kakor osem let, pa sme znašati postranski

zaslužek žene dvakrat toliko, kolikor znaša vzdrževalna podpora. Nadalje se določa, da morajo dobivati žena in otroci podporo v polni višini, torej vzdrževalnino in najemnino. Končno so dobile vzdrževalne komisije nalog, da morajo pritožbe strank in seme popraviti, če bi se jim bila vrinila kakša toža devna pomota.

Nova določila, ki so jih dobile okrajne vzdrževalne komisije, določajo, da mora n. pr. tudi očim ali mačeha vpoklicanega, ako ju je vpoklicani s svojim zasluzkom vzdrževal, dobiti vzdrževalno podporo. Vzamimo slučaj: Črnovojnik Florjan Nadan je 16. oktobra 1915 bil vpoklican k vojaki. Podpora je dobivala po enem samo njegova mati, očim pa ne. Kaj je storiti? Očim naj gre k obč. uradu in naj tam napravi novo prošnjo in dobiti mora na dan vsaj 77 v podpore. Isto velja tudi tedaj, ako pastorki, nezakonski otroci, posinovljenci in pohcerjenke, starši nezakonske materje vpoklicanega, otroci, ki so bili rojeni po odhodu očeta v vojno službo ter žene, ki so se poročile za časa vojske, ne dobijo vzdrževalne podpore. Napraviti je treba prošnjo in jo utemeljiti. Vzamimo slučaj: Oče, ki je bil vpoklican k vojaki, je zaslužil na dan 5 K. Ako se je torej za njegovo ženo in 3 lastne otroke (stare pod 8 let) priznala podpora v skupnem znesku 1 K 92% v na dan, se imata tudi pastorka (otroci njegove žene, starci pod 8 let) pravico do podpore v skupnem znesku 77 v na dan. Na Štajerskem je namreč temeljna podporna višina na dan za osebo nad 8 let staro, 77 v, za otroka pod 8 let pa samo 38% v.

Dosedaj so se komisije držale pravila, da podpora ne sme biti višja, kot je bil povprečni dnevni zasluzek vpoklicanega, oziroma ne sme presegati tiste švote, s katero je vpoklicani podpiral dotedno osebo. Odslej bo v tem oziru drugače. Če je n. prim. mož poprej zaslužil na dan 4 K in je s tem preživel sebe, svojo ženo, staro mater, 2 otroka nad 8 let staro in enega pod 8 let ter dva pastorka, starata nad 8 let, imajo ti po novih določilih pravico do podpore v skupnem znesku 5 K 20% v na dan. Komisijam se je namreč naročilo, naj upoštevajo, da bi mogoč sedaj, ko so delavske moči dražje, gotovo mnogo več zaslužil kot tedaj, ko je odrinil v črnovojniško službo. Radi tega naj družine, katere misijo, da jim grevišja podpora, kot jo je v resnicni dobavo, napravijo naknadne prošnje, v katerih se seveda mora pojasnit, da je dosedanja podpora iz tega ali drugega vzroka prenizza.

Važno je pri sestavljanju prošnje tudi to, da se prečeni, kolikor je n. pr. bilo vredno delo posestnika, ali viničarja, ki sicer ni imel dnevnega zasluzka v denarju, a je s svojim delom preživel celo družino in še plačeval davek in obresti od dolgov. Župan namreč mora v prošnjo (tiskano polo) zapisati v razpredelek „Dnevni zasluzek“, koliko je vpoklicanev na dan zasluzil. Krivo se ravna, ako se takoj ne zapiše nobena svota. Najboljše je, da se vrednost dela dotednega prečeni in vpiše, da je zasluzil dnevno 3 K, 4 K, ali kakor pač sploh žena ali župan s poznata za pravilno. Če se pa ne zapiše nobena svota, komisije navadno prošnje odbijejo. Seveda se mora pristaviti, da si je označeno svoto zasluzil mož ali sin na dan pri domačem delu.

Posebne važnosti je tudi to, da morajo dobivati otroci in žena odslej popolno vzdrževalnino in še podpore tega popolnoma najemnino za stanovanje. Dosedaj se je navadno priznalo le polovico najemnine. Priboljški glede podpor pa se ne dajejo nazaj, ampak le od dneva, ko se je vložila nova prošnja. Dosedaj se je tudi mnogokrat zgodilo, da je n. pr. žena ali kak drugi član družine imela kak začasni zasluzek, n. pr. v poletju pri nujnem poljskem delu pri sodetu. Zavistne osebe so takoj take slučaje naznane, žandarmerija je preiskovala in v mnogih slučajih se je podpora — odtegnila. Odslej pa se tak prehodni zasluzki ne upoštevajo in komisije morajo takzavistne ovadje vreči v koš.

Italijansko bojišče.

Italijani veliko govorijo o novi ofenzivi. Negoče je že, da se odločijo za eno ofenzivo še pred večno splošno spomladno ofenzivo, za katero se privrjavljajo čeferverosporazum; kajti dne 1. marca se otvoril zopet italijanski državni zbor in ob tem času je treba bojev, da se poslanci zazibljejo v upanje na skorajšnjo zmago. Za decembarsko državnozborsko zborovanje je hotel Kadorna priboriti Gorico. Spodeljelo mu je. Sedaj je previdnejši in ne pove, kaj bo cilj njegove ofenzive.

Na Primorskem je nastopilo dne 9. t. m. južno vreme, takozvani Široko. Mrzel dež pada, zraven pa vedno veter. Navadno trajala v teh krajih Široko skozi tri tedne. V tem času ob soški fronti med Plavami in Tržičem ni pričakovati večjih dogodkov. Kadorna bi torej s svojo ofenzivo šele zadnje dni meseča februarja pričel, ako si sploh še ne premislil.

Široko je tudi za naše vojaštvu neljubost. Strelski jarki in kritja so neprestano mokri. Vremena

je mrzlo. Kuriti se po dnevu ne sme, ker se z dimom izdajo kritja. Kjer se dobi oglje, je sicer boljše, toda mokrota se ne da izsušiti. Zraven gre široko hudo na živce in stori človeka nemirnega. Naš položaj pa je vendar toliko boljši, ker smo vredinoma na pečinah. Italijane ne obiskuje samo-mraz in dež, ampak tudi voda se zbira v njihovih jarkih.

Napad naših zrakoplovcev na italijanska mesta.

V pondeljek, dne 14. febr., je 11 naših zrakoplovov metao bombe na gornjeitalijanska mesta Milan, Monza, Greco, Turro Milanese, Treviglio, Bergamo, Brescia in Schio. Nad Milanom so zrakoplovi zjutraj ob 9. uri krožili cele pol ure, dasiravno so jih od vseh strani silovito obstreljivali. Sovražni zrakoplovi so skušali v zračnem boju naše napasti, a so bili pregnani. V Milenu so napravile bombe ogromno skodo. Velik del mesta ob kolodvoru je porušen. Na tovornem kolodvoru so bombe vse naprave grozno opustošile. Po dosedanjih poročilih je ubitih samo v Milenu 12, ranjenih pa nač 100 oseb. Tudi v drugih mestih je škoda in število žrtev precej veliko. Avstrijski zrakoplovi so isti dan popoldne ob 4. uri že zopet pripluli nad Milan in z uspehom metali bombe.

Po 68 letih je od časa, ko so Radeckijeve čete metale bombe na Milan, zopet priletela prva avstrijska bomba na to mesto.

Zračni napad na italijansko obal.

Dne 12. febr. so napadli avstrijski zrakoplovi na treh mestih italijanské izhodno morsko obal. V mestu Raveni (včrtic Pole) so porušili dve skladischi na kolodvoru, hudo poškodovali kolodvorsko poslopje ter dve tovarni, v Kodigori in Kavaneli v Benečiji so pa poškodovali ondotne vodne naprave-sesalke. Ubitih je bilo zavsem 15 oseb; povzročena škoda pa znaša 3 milijone lir.

Na gori Rombon gremo naprej.

Nad Bovcem je ob goriško-koroški-italijanski meji 2240 m visoka gora Rombon, za katero se vrši že delj časa hud boj. Naši imajo zaseden vrh in se glavni del gorskega pobočja. Italijanske postojanke pa so na severozahodni strani trga Bovec (ki se je žal v italijanskih rokah) ob vnožju Rombona. Te postojanke, ki so posebno zavoljio nadaljnje prodirjanje proti italijanskim glavnim okopom zelo važne, so naši v soboto, dne 12. februarja, iztrgali Italijanom iz rok. Pri tem so naši junakji ujeli 73 Italijanov in uplenili tri strojne puške. Pridobitev teh postojank je velevažna, ker iz njih naši sedaj popolnoma obvladajo sovražne postojanke v bovški kotlini. Iz Boveca spravljajo Italijani čez prelaz na zahodni strani trga Živila in strelično na svoje višinske postojanke pri Rablju in Prečilu (na Koroškem). Če bodo torej naši sliši delj naprej, se Italijani na koroški meji pri Rablju in Prečilu ne bodo mogli dolgo držati.

Radi tega napenja Italijani vse svoje moči, da bi svoje postojanke na Rombonu dobili zopet nazaj. Italijanski napadi se dan za dnevom ponavljajo z veliko srđostjo, a zaman. In tudi ni čuda, da Lah ne more naprej, saj čuvajo Rombon slovenski domobranici-planinci!

Župnik — žrtev italijanske granate.

V petek, dne 11. febr., zvečer, je neka sovražna granata smrtno ranila v njegovem župnišču vori Sv. Luciji ob Soči župnika Fabiani-ja. Nezavestnega so prepeljali v bližnjo vojaško bolnišnico, a žalibog ni bilo več nobene rešitve. Se tisto noč je junak izdahnil svojo blago dušo. Župnik Fabiani ob času izbruha vojske ni hotel zapustiti svoje župnije, ampak je prostovoljno vstrajal med svojimi župljani tam doli v tako kruto in ljuto obstreljevani Sv. Luciji. Šel je junak za tolikimi junaki pot v boljši svet. Mnogi so se čudili, celo častniki, da je župnik Fabiani tako junakovo vstrajal med svojimi občinami. Toliko in toliko mescev že sipajo laški topovi svoje razdejajoče krogle na prijazno Sv. Lucijo, a on je le vstrajal med župljani, kakor angleški dobrí pastir, ki da življenje za svojo čredo. Župnik Fabiani je rekel večkrat: „Dokler so ljudje tu, ostanem tudi še jaz: ljudi ne pustim samih.“ Svojim ljudem je postal zvest do smrti. Razbilo mu je cerkev, priredil je farovž za cerkev. Dal je svojo klet Svetolucijanom na razpolago, da so se zatekali ubogi vaščani pred smrtonosnimi granatami v njo. Poškodovalo mu je večkrat stanovanje, a on je ostal, vstrajal v sovražnem ognju, in sedaj padel kot prostovoljec-junak. Po vzoru svojega božanskega Učitelja je položil svoje življenje na žrtvenik ljubčni do bližnjega. Ravno pred par dne-

vi je pravil g. B., ki je pred kratkim obiskal pokojnega, nekemu poročevalcu, da bo dobil župnik Fabiani vojaško odlikovanje za svojo hrabrost. No, prej kot od svetne oblasti ga je sedaj goščo prejel tamgori nad zvezdami od Vsemogočnega.

Major Turudija - podpolkovnik.

Major Stanislav Turudija, častnik hrabrega 22. dalmatinskega pešpolka, je bil v priznanje svojih izrednih zaslug na bojišču povisan v podpolkovnika. Major Turudija velja med hrvatskimi častniki kakor nekaka bajna oseba, drzna in pogumna do skrajnosti, a za sovražne krogle nedotakljiva. O njem in o njegovem junaštvu se pojede pesmi in pripovedujejo skrivnostne pravljice o njegovi zvezi z višjimi močmi, ki ga varujejo pred sovražnikom vsega zlega.

Nemčija bo zgradila Gorico.

Ker sta sklenili mesti Dunaj in Budimpešta, da bosta zgradili s pomočjo zbirki po vsej Avstriji porušena sela v izhodnem delu Prusije, so sklenili sedaj v Nemčiji, da bo po vojski Nemčija zgradila porušeno Gorico. Seveda so to le neobvezne govorice, na katere se vsaj v polni meri ne sme prav nihče znašati.

17.000 socialistov padlo.

Iz Curiha se poroča, da je od 83.000 članov italijanskih socialističnih organizacij do 1. jan. 1916 padlo že 17.000. Ranjeni in bolani niso všeti, ampak samo mrtvi.

Eden Slovenec proti šestim Italijanom.

Gorjanec Franc, doma iz Konjic, piše č. g. vikarju Jurharju od koroške meje:

Nekoč sem stal na straži. Bilo je ravno okrog polnoči. Mesec je bledo svetil po golem skalovju. Bila je mirna noč; niti enega strela nisem slišal od nikoder. Mislil sem na svoje ljube domače. Mirno zrem po polentarskih gorah. Naenkrat zaslišim neki šum in neko praskanje po skalah prav blizu mene. Hitro pogledam iz svojega kritja-pazovališča in zagledam nekaj mož. Plazili so se po skalovju proti našim postojankam. Hitro pripravim puško za streljati in jih pustim prav blizu sebe. Tovarišem ob strani sem pa dal znamenje. Nato se jim prikažem in zakričim hitro: „Stoj! Kdo fukaj?“ — Ko so me zagledali, so se plaho pogovarjali, a nisem jih razumel. Vprašam jih po geslu. Vse tiho. Mogoče so vedeli, da jim teče zadnja ura. Začeli so se umikati. Bilo jih je šest, a jaz sem bil sam. Hoteli so iti po skalovju navzdol, a jaz pa sem začel naglo streljati in sem dal vsakemu po en strel. Menda ni ostal noben živ. Zadel sem vsakega. Toyariši bi mi bili pomagali, če bi bila sila. Polentarji so se kopicali navzdol po skalovju in milo javkanje sem slišal iz kraja, po katerem so se Lah valjali. Zadel sem prav lahko, ker niso bili daleč od mene, menda le do pet korakov. Prišli so po strmi, kameniti skali. Bil sem pohvaljen od našega gospoda stotnika.

Zdrav sem, hvala Bogu! Vsak dan se priporočam ljubemu angelu varihu. Nekoč sem stal na straži: bilo je ravno tudi okoli polnoči, ker ob 11. uri po noči prevzamem stražo in sem na straži do 1 ure po polnoči. Bil mi je dolgčas. Nad menoj so jednakomerno tulile sovražne granate in treskale v skalovju. Pa pomagal sem si in sem si hitro pregnal dolgčas. Vzel sem iz žepa rožni venec in sem molil, in čas mi je minil in tako delam zmiran.

Zalošten je od tukaj pogled na Sv. Višarje. Kruti in hinavski polentar je razstrelil slavno slovensko romarsko cerkev, da je žalostno pogledati. Bog daj, da bi bilo vojne kmalu konec. Vojne težave lahko prenašam, ker me vsaki teden obišče moj stari priatelj „Slovenski Gospodar.“ To je veselje! Starši, le naročajte nam vojakom to izvrstno in lepo berilo. „Slovenski Gospodar“ nam je na krvavem bojišču vesela tolažba. Pozdrave iz visokih koroških gor. Gorjanec Franc.

200 korakov pred italijanskimi postojankami.

Topničar Franc Svenšek od Sv. Trojice v Halozah nam piše s primorske fronte sledenje:

Pred kratkim sem bil prideljen k nekemu arfierijskemu opazovališču, ki se je nahajalo kakih 200 korakov pred italijanskimi postojankami. Po dnevu je bilo še precej mirno, a proti večeru pa se je vnel na obeh straneh precej močan artilerijski boj. Slutil sem, da sovražnik nekaj namerava in nisem se zmotil. Bilo je okoli 1/2 11. ure po noči, kar javijo naše straže: „Polentar nas hoče presenetiti z napadom!“ Po kratkem času se zaslisi iz nasprotne strani: „Avanti!“ Srdit boj se je pričel! Naše strojne puške so delovale, vsak posamezni je dobro meril, prepričan, da ne zadene napako: topovi pa so izvrstno truhali polentarju, železne drobce v obraz. To streljanje je trajalo pol drugo uro. Končno se je sovražnik z groznimi izgubami moral umakniti. Sedaj si že precej časa celi rane, katere smo mu tokrat prizadeli, mi slovenski junaki tukaj ob obali sinjega Jadranskega morja. Dokler bije živo srce v naših pr-

sih, Lah ne bo teptal naše slovenske zemlje.

Vam pa, dragi rojaki in brahlki tega časnika, pošiljam vse tukaj se nahajajoči Slovenci prav iskrene pozdrave!

Italijanske granate ne razpočijo.

Slovenski črnovojniki nam pišejo iz Pergine na južnem Tirolskem:

Polentarji so nam poslali dne 20. jan. dve granati 32 cm kalibra v našo postojanko, a v naše veselje se ni nobena razpočila. Granate so naši veščaki previdno izpraznili in prepeljali v Pergine, kjer se bodo postavile pred poštno poslopje v večni spomin. Granate sem osebno s svojim metrom zmeril. Od zunaj so dolge 120 cm, znotraj dolgot volitne 82 cm, premer 16 cm ter so težke 320 kg. Najraje bi eno vzel seboj ob srečni vrhničti v milo domovino in dal v Kozjem na trg postaviti za spomin, kakor imajo v Brežicah za spomin težko verigo iz stare zgodovine. Mi se le veselimo, da se polentarjem namen večkrat poneseči. Milim slovenskoštajerskim rojakom iskrene pozdrave! Josip Gorišek, vođa; Martin Kink, A. Kolbl, Tomaž Štampar, F. Grubič, F. Župevc, Stef. Jurman, Avgust Fila, J. Štefur, Andrej Škerlec, Jakob Molan, Peter Senica, Ivan Fekonja, Fr. Dolamic, Kramberger in drugi slovenski črnovojniki.

Godovni dan na bojišču.

Z bojišča se nam dne 30. jan. piše:

Bilo je dne 28. januarja. S tovarišem se po kratkem spanju zbudila. Rekel sem mu: „Vidiš, moj France, jutri je najin god, glej, da ga bova prav lepo slovensko obhajala. Upala sva, da bo dan bolj miren, pa sva se goljufala. Naši so namreč na desnem hribu ujeli več sto Lahov. To je bilo zjutraj, predno se je začelo daniti. Polentarja je to fako razkačilo, da je začel divjati na vse načine, metal je vse, kar je imel, pa mu ni nič pomagalo. Protiv večeru mu je pa naša artillerija pomagala in so frčala polentarjeva kritja po zraku, da je bilo veselje. Boj je bil dokončan in nastala je tema. Noč je kmalu minila. V stal sem zopet v upanju, da bo danes bolj mirno, ker je ravno moj god. In res je bil dan bolj miren, samo tupataj se je razletela kakšna granata. Zbulil sem svojega tovariša, podala sva si roke in voščila drug drugemu še mnogo let. Opoldne sva si v zvela priboljšek in vsak je imel malo svinjskega in sira za prigriznit. Drugo leto pa upam, da bo Bog dal, da obhajama najino godovanje doma. Vsem trojčkim faranom in cenjenim bralecem „Slovenskega Gospodarja“ mnogo iskrenih pozdravov! — Poddes. Franc Rozman od Sv. Trojice v Halozah in Franc Vertič iz Spuhle pri Ptuju.

Albanija.

Vse je mislilo, da bomo prodirali pred Solunom, a v istini prodiramo v Albaniju, da očistimo albansko obal od Italijanov ter si osvojimo celo izhodno stran Jadranskega morja. Skupno z nami prodirajo Bolgari. Ali bodo Bolgari vsled tega hoteli imeti prostot pot na Jadransko morje ter si v to svrhu osvojiti južno Albanijo z Valono, nam je neznano. Gotovo je že to vprašanje med Sofijo, Dunajem in Berolinom razrešeno, kajti carja Ferdinandha niso spremljali samo zaradi lepšega ministrskega predsednika Radostlavov ter generala Žekov in Savov. Odkar so se dovršili pogovori v nemškem in našem glavnem vojnem stanu, so Bulgari tudi kar hipoma začeli prodirati. Zasedli so Elbasan in Fieri ter stojijo sedaj v sredini med Valonom in Dračem.

Katoliški in mohamedanski albanski rodovi se prostovoljno pridružujejo našim četam. Mi jih oboržujemo z orožjem, zaplenjenim na Črnigori. Naše izgube so malenkostne, skoro lahko rečemo, da še do sedaj nismo za Albanijo žrljovali niti življenja. Naše čete stojijo pred Dračem.

Avstrijci zasedli Tirano in Bazar-Šjak.

Dne 9. febr. so avstrijske čete zasedle srednjeealbinsko mesto Tirano, kjer je „kraljeval“ znani pustolovec Esad-paša. Iste dne so se naši polstali tudi višin med krajema Preza in Bazar-Šjak. Tirana leži izhodno od Drača; Bazar-Šjak pa je oddaljen od Drača (severozahodno) samo 15 km.

Dne 11. febr. so italijanske čete skušale zahodno od Tirane zavzeti višinske postojanke, ki so jih naši dne 9. febr. zasedli. A že pri prvem večjem spopadu so bili Italijani vrženi nazaj.

F ţ od izhoda in severa obkoljen.

Avstrijske čete so obkoličile Drač od vseh strani. Oddelek, ki je prodiral ob morski obali in je za-

sedel Prezo, je dne 13. febr. med mestecem Juba (ob morju severno od Drača) in Bazar-Sjakom prekoračil reko Arzen in ogrožuje Drač od severne strani. Drugi naš oddelek, ki je zasedel Tirano, pa se bliža Draču od izhodne smeri. Od jugozhoda pa se bliža Draču Bolgari, ki so zasedli Elbasan. Ko bo zvezza med avstrijskimi in bolgarskimi četami med Elbasanom in Tirano gotova in bodo naše čete tudi na južni strani prodle proti Adriji, pa bo Drač prost samo še od morske strani.

Bolgari zasedli Elbasan in Fieri.

Iz Sofije se dne 13. febr. uradno poroča, da so Bolgari dne 12. febr. zasedli srednjebalbansko mesto Elbasan (zahodno od Ohridskega jezera). Prebivalstvo je sprejelo Bolgare kot svoje rešitelje in jim je tu pripravilo izredno pristrjen sprejem.

Iz Aten poročajo dne 14. febr., da so Bolgari zasedli tudi mestece Fieri, ki leži 25 km severno od Valone.

Poročilo iz Rotterdama dne 15. febr. pravi, da se bolgarski oddelki, ki je zasedel Fieri, bliža jadranski obali, od katere je oddaljen le še nekaj kilometrov. Ako bo ta veste uradno potvrjena, potem so Bolgari zabilo ostro zagozdo med Valonem in Dračem in sovražna armada pri Draču je odrezana od one pri Valonem.

Bolgari se združijo z Avstrijci.

Iz Sofije se dne 15. febr. poroča, da bolgarske čete, ki so zasedle Elbasan, prodirajo dalje naprej, tla bi se pri Draču združile z Avstrije, ki stojijo pod poveljstvom generala Kóvessa. Dne 15. febr. je bila razdalja med obema armadama k večjemu še dva dnevna marša.

Naše in italijansko vojno brodovje v boju za Drač.

Cetverosporazumovi listi so pisali, da Avstrijem prodiranje proti Draču in Valonu ne bo mnogo pomagalo, ker za armado ne bo mogoče spraviti poseh dovolj živeža in drugega vojnega gradiva. A naši so sovražne načrte takoj preprečili. Naše vojno brodovje spravlja namreč po morju prav pridno živila za našo armado v Albaniju. In sovražno brodovje tega niti preprečiti ne more, daširavno se Italijani tako radi proglašajo pred svetom za neomejene gospodarje Adrike. Nekatere italijanske, francoske in angleške vojne ladje sicer križajo pred Dračem, da bi pomagale branilcem Drača, a dosedaj še ni bilo slišati nobenega "slavnega" čina o tem sovražnem brodovju.

Pred Solunom.

Pred Solunom je najnovejše, da so francoske čete pri Topčinu prekoračile reko Vardar in v izmeri 12 km izkopale strelske jarke. Nam se ne zdi verjetno, da bi Francozi in Angleži začeli z ofenzivo pred Solunom. Mi smo jih tam pošteno speljali na led, ker smo delali, kakor da bomo mi koj po zmaga v Srbiji navalili na Solun. Francoske in angleške čete so vsled tega porušile vse mostove, razdrle ceste in železnice ter se vkopale za obrambo, ne pa za napad. Sedaj čakajo našega in bolgarskega napada, a mi ne pridemo od nikoder. Sami pa tudi ne morejo prodirati, ker so si razdrli pota. Za to se sedaj gledamo pred Solunom kakor pes in mačka, oboji pripravljeni na skok, a do skoka ne pride. Vse izgleda, da smo Angleži in Francoze pošteno potegnili in jim izvabili mnogoštevilne čete z drugih bojišč.

Cetverosporazum je baje spravil 120.000 Srbov v Solun, da pomnoži svoje tamošnje čete. Toda Srbi so nezadovoljni s postopanjem angleškega vojaštva proti njim in prišlo je baje že do rabuk.

Napad na Solun preložen.

"Daily Telegraph" poroča iz Aten: Napad na Solun se je preložil na dobo po velikem napadu, ki se sedaj pripravlja na italijansko-avstrijski fronti.

Mackensen v Bitolju.

Iz Aten se poroča, da je nadzoroval general-feldmaršal Mackensen dne 9. febr. avstrijske in nemške čete v Bitolju. Iz Bitolja je našo odpotoval, da nadzoruje še tudi druge nemške in avstrijske čete, ki se nahajajo v Srbiji.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti še vedno le boji na posameznih točkah. Ruski listi pravijo, da so naše čete v Gal-

ciji in Besarabiji tako močne, da so sposobne tudi za ofenzivo. Nadalje pričakujejo Rusi tudi nemške ofenzive na severu pri Rigi in Dvinskem.

Uščičko in Tarnopol.

Na dveh mestih naše izhodno-gališke bojne čete so Rusi zadnji čas posebno poskušali svojo srečo: pri kraju Uščičku ob Dnjestru (severozahodno od Zaleščikja) in v prostoru severozahodno od Tarnopola. Naše čete so radi sovražne premoči morale dne 9. t. m. obmostje pri Uščičku zapustiti, a so te postojanke dne 11. febr. zopet iztrgale Rusom iz rok. Isto se je zgodilo tudi glede naših prednjih postojank na severozahodni strani Tarnopola. Ruska artilerija je dne 11. febr. naše tamošnje postojanke tako silno obstreljevala, da so jih morali naši izprazniti. Naslednjo noč pa smo jih zopet zasedli.

Dne 15. februarja so naši severozahodno od Tarnopola sestrelili ruski zrakoplov. Zrakoplovi so se ubili.

S srednjegališke fronte.

Piše L. Korpar, doma od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji.

Naša baterija poljskega topništva se nahaja na srednjegališki fronti v bojni črti pri Burkanovi. Moškal nas je pri svoji zadnji ofenzivi hudo napadal, a brez uspeha. Moril si je lastne moči. Naša baterija je v vsej ruski ofenzivi zgubila samo enega moža in par konj. Slovenskim fantom ne zmanjka poguma. Med kratkim odmorom stopimo slovenski fantje v krog in zapojemo kako narodno, da se razlega lep glas slovenske pesmi po bojišču. Največje veselje pa nam napravi "Slovenski Gospodar", kaferega dobim prav redno. Vsi moji tovariši segajo skrbno po njem. Iskrene pozdrave pošiljam vsemi prijatelji Vašega lista. Lenart Korpar, Ivan Jurkos, Franc Glogovšek, Štefan Podkrajšek iz Štajerskega; Peter Hvala, Angel Ščukot, Andrej Kaučič iz Primorskega.

Na Ruskem za mir?

Novi ministrski predsednik Stürmer je prepovedal zborovanje stranke pravih Rusov, ki so hoteli v posebnem sklepku zahitevati, da se vojska proti Avstriji in Nemčiji nadaljuje do skrajnosti. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič, prejšnji ruski vrhovni poveljnik, se je proti prijateljem v Petrogradu izrazil, da se je ves položaj, mednarodno-politični in notranje-politični v posameznih državah, spremenil na korist osrednjih držav, Avstrije in Nemčije. Njegovo mnenje je, da pride do miru po prvi večji zmagi osrednjih držav. Odločilni spopad se bode po njegovem prepričanju vršil na francoskem bojišču.

Ujetništvo mi dela sive lase.

Zanimivo pismo iz ruskega ujetništva (Selo Novoje Račejko v sizeranskem okraju simbirške gubernije), pisano dne 8. nov. 1915, je poslal Rudolf Ranta svoji ženi, doma pri Kapelj, ki že dolge mesce nič ni vedela za usodo svojega moža. Pismo se glasi:

V začetku pisanja Vas vse vklj. iz daljnega Ruskega lepo pozdravljam, če ste še živi. Naznjam Vam, da sem zdrav in da se mi ne godi preslabo. Sem pri precej dobrem gospodarju že pet mesecov. Ime mu je Vasilij Grigorovič Čermošenko. Morda še ostanem pri njem čez zimo. Imam dosti jela in dela, samo pišeš ni kakor pri Vas. Belega, kruha in zvare imam dovolj. Crnega kruha še nisem videl pri tem gospodarju. Vedno jemo samo lep pšenični kruh, in vsak dan razven petka kurje ali rače meso. Teh živali je tu vse polno. — Ljuba žena! Od Tebe nisem dobil še nobenega poročila. Morebiti tudi Ti od mene ne, zato ne veš, kam bi mi pisala. Lahko me imaže za mrtvega. Ali jaz še živim, kako? Ti vsega ne morem in ne smem pisati. Če nam ljubi Bog da združuje, bomo se že veseli videli. Takrat Ti povem, kolikokrat sem Ti že pisal in vse drugo. Dozdaj sem pisal samo karte, za pisma nisem imel denara. Sedaj pa mi je plačal gospodar za vsak mesec štiri rublje. Nakupil si bom, kar najbolj potrebujem za zimo, da ne zmrznuem. Mrzlo je tu, da bi lahko imel kar dva kožuha. Preko ušes moram nositi kosmato kapo, da mi ne ozebeta. Ljubi mi domači, kako hudo in dolgočasno mi je po Vas, odkar sem Vas moral zapustiti, in edini na bojišču, kjer sem bil tako nesrečen, da sem zdaj v ujetništvu, kjer nič ne vem, ali ste še živi in zdravi in kako se Vam kaj godi. Ni mi tu preslabo, a zadovoljen nisem. Mučno je življene ujetnika: pozna ga le, kdor si ga je sam izkusil. Srečna ura, kadar bom rešen. Ujetništvo mi dela sive lase. Misli, malo da mi glavo ne razštejo. Utrujen sem od dela, da me vse boli, a spati ne morem. Cele noči si premišljujem, kako je kaj pri Vas doma in kako tu. Ali ste zmatlili? Jaz sem tu pomagal mlatiti in sejati. Ali je doma meni kdo kaj posejal. Ali še živi kdo, ali je vse pomrlo? Ali je še kdo za delo, ali so vse pobrali k vojakom? Kako je kaj z jabolkami, kako z goricami, ali še kaj nabrali, ali se je vse posmodilo? O vsaki stvari premišljujem. Oh, kdaj bo prišel čas, da se vrnem! Vsaka stvar hrepeni po svojem domovju. Ljube ptičice se, ko mine zima, vrnejo. Škoda le, da nimam peruti, da bi poletel k Vam. Ne morem razdeti, kaka čustva imam. A potreti moram, da

pride čas, ki ga vsi v ujetništvu željno pričakujemo. Bog, v Tebe imam zaupanje, da še vidim svoj rojstni kraj. Ljuba žena, kakor sem Ti pisal že večkrat, delaj kolikor moreš. Jaz Ti zdaj ne morem biti na pomoci. Sklenem svoje slabo pisanje. Zdaj veš, ako ga dobiš, da sem še živ, da ne storil, kakor tukaj nekateri Rusinje. Omožile so se, zdaj pa prihajajo pisma, da možje še živijo in sicer tudi v ujetništvu. Se enkrat pozdrav vsem Vašim in našim, sosedom in pa Tebi. Tvoj mož in oče otrok, ujetnik na Ruskem, R. R. — Pričomba: Isti dan, kot to pišmo, je dospela kartka, pisana dva meseca pozneje.

Japonska zalaga Rusijo s streliv m.

Iz Kodanja se dne 14. febr. poroča:

V mesto Bergen na Norveškem je došla te dni japonska komisija, ki ima nalog proučevati vojne razmere v Angliji, kamor bo odpotovala. Člani komisije so se izjavili, da je Rusija sedaj založena v obilni meri z japonsko municijo. Tudi na bojni črti v Bukovini se že nahajajo japonski topovi. Rusija je naročila vnovič na Japonskem velike množine municije. Skoro vse japonske tovarne za izdelovanje municije so četverosporazumno na razpolago. Rusija zbirata sedaj novo ogromno armado, v katero uvrščajo vojake v starosti od 20 do 25 let. Na spomlad se sme pričakovati nova ruska ofenziva, in sicer z istočasnim poskusom Francozov predreti začadno bojno črto. Rusija je tudi naročila na Japonskem veliko število novih zrakoplovov, ki so zgrajeni po vzorcu nemških zrakoplovov. Novi japonski zrakoplovi bodo pluli mnogo hitreje in bolj vstajno, kakor dosedanji japonski zrakoplovi. V ruski armadi se nahaja zdaj več sto japonskih artillerijskih častnikov.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču razvijajo Nemci zelo živahnno delovanje. Ne mine dan, da bi ne prišli z Angleži in Francozi na posameznih točkah v huške boje. Samoumevno, da tudi Francozi in Angleži ne držijo križem rok. Kaj pomeni to, da se ja naenkrat zachele na tem bojišču tako živahnno nastopati, je težko razbrati, ker vsaka stran skrbno zakriva svoje načrte. Mogče, da se s takim postopanjem prikrivajo priprave za druga bojišča, mogoče da se pripravljajo ofenziva na tem bojišču, mogoče da se le delajo skrbnejše priprave za obrambo, ako začne nasprotna stran napadati.

Francija izgubila dosedaj poldrugi milijon mož.

V Franciji so zelo nezadovoljni z Anglijo, kajti Anglia pošilja veliko pre malo vojašta na francosko bojišče, kar je najbolj razvidno, ako se primerjajo francoske in angleške dosedanje izgube. Francija je izgubila dosedaj zavsem poldrugi milijon mož in sicer je padlo 700.000 mož, invalidov ima pa 800.000 mož, dočim ima Anglia komaž 130.000 padlih in približno toliko ranjenih. Francija je že poklicala pod orožje vse moške osebe v starosti od 18 do 46 let, dočim je Anglia še pred kratkim upeljala splošno vojaško obveznost.

Boj oboroženim trgovskim ladjem.

Naša in nemška vlada sta naznali vsem nepristranskim državam, da bosta od 29. februarja naprej potopili vsako trgovsko ladjo, katera bo oborožena.

Angleška križarka se potopila.

Ob izhodni angleški morski obali je trčila angleška oklopna križarka "Arethusa" na neko mino. Smatra se, da je križarka izgubljena. Od posadke, bro eča 400 mož, se je rešilo 10 mornarjev. Potopljena križarka je bila zgrajena še pred tremi leti in je plovila z brzino 54 km v eni uri. Oborožena je bila z 22 srednjimi in manjšimi topovi.

Dve francoski kržarki se potopili.

Nemški podmorski čoln je potopil ob sirske obale južno od mesta Beirut (severno od Sv. dežele v Sredozemskem morju) francosko križarko "Admiral Charner." Križarka se je potopila tekom dveh minut. Na ladji je bilo 855 mož posadke. Oborožena je bila s 44 topovi. Kolikor je dosedaj znano, se je rešil od posadke samo eden mož, ki je pravil, da se je kri-

žarka potopila dne 8. febr. tako naglo, da niso mogli spustiti v morje rešilnih čolnov.

Istotako se je potopila v Sredozemskem morju francoska oklopna križanka „Dupleux.“ Zadela je na mino in se potopila s posledico vred. Na ladji je bilo 509 mož posadke. Oborožena je pa bila z 22 brzostrelnimi topovi.

Amerika in Nemčija.

Zadeva zaradi „Lusitanije“, katero je potopil nemški podmorski čoln, ker je vozila strelivo za Angleže, zraven pa tudi par Amerikancev, še vedno ni končana. Nemčija je voljna dati Ameriki odškodnino za potopljene Amerikance, čeprav so jih Angleži bržkone nalašč v svojo varstvo vzeli na ladjo, Amerika pa zahteva, naj Nemčija izjavlja, da je po krivici napadla „Lusitanijo“ in jo potopila. Pišejo, da se je sedaj vendar našla poravnava, s katero bosta menda oba stranki zadovoljni.

2 K 60 v nazaj!

Od 26. nov., oziroma 6. dec. 1915 naprej so plačevali nakupovalci vojno-žitno-prometnega zavoda oves za 10% cene, kot je bila temeljna cena. Tako je zapovedala graška podružnica vojno-žitno-prometnega zavoda podrejenim komisjonarjem in nakupovalcem. In kmetje so moralni, četudi s težkim srecem, dajati svoj oves za 23 K 40 v, namesto da bi dobili 26 K za 100 kg. Naši poslanci so se radi tega pritožili na Dunaju.

In nedavno je prišlo z Dunaja poročilo, da je to postopanje nepravilno. Cena za oves bi bila mora biti še vedno 26 K za 100 kg.

Svetujemo torej vsem posestnikom, ki so dobiti z ovesom samo 23 K 40 v in naj se potom svojih občin obrnejo na graško podružnico vojno-žitno-prometnega zavoda in nainjaj odločno zahtevajo, naj se jim manikajoča svota 2 K 60 v pri 100 kg vrne.

Ob enem tudi našnjamamo, da se morajo, dokler se drugače ne ukrene, vse vrste žita, ako se isto prostovoljno odda, plačevati po določenih cenah in brez odbitka. Le tedaj, alko se kdo brani oddati odvisne množine žita in se mu mora isto s silo odvzeti, se sme od zneska za rekvirirano žito odtegniti 10%. Oblast ima namreč po cesarski odredbi pravico, da sme z oboroženo silo zahtevano žito odvzeti. Torej pozor! Za s silo rekvirano žito se plačuje: pšenice 31 K 60 v, rž in ječmen 25 K 20 v, koruza in oves 23 K 40 v in za fižol 36 K za 100 kg. Ako pa, četudi zaradi opravkov znabiti pozneje, kakor je bilo določeno, vendar prostovoljno oddaš zahtevane množine žita, se plačuje isto sledče: pšenica 34 K, rž 28 K, ječmen 28 K, koruza 26 K, oves 26 K, ajda 28 K in fižol 40 K. Ako vam komisjonar ne ugodí, javite to podružnici vojno-žitno-prometnega zavoda v Gradcu.

Slovenske žrtve za domovino.

— **Tonček Domanjko.** Od S. Jurija ob Ščavnici se nam poroča: Smrt je pretrgala nit življenja Tončku Domanjko, urađniku v Drvarju v Bosni. Mlad junak je bil rojen leta 1896 v Sovjaku in je prostovoljno vstopil v vojaško službo. Bojeval se je več mesec proti Italijanom; ponoči od 13. na 14. jan. 1916 mu je laška krogla zdrobila prsi. Težko ranjenega so ga prenesli v bolnišnico, kjer je z občudovanjavredno potrežljivostjo prenašal hude bolečine in je tudi tam izdahnil svojo junaško dušo. Nekaj dni pred smrtno je pisal staršem, da je s 50 vojaki v eni od sovražnika na pol razstreljeni cerkvi se s ovedal in sprejel tudi sv. obhajilo, ki mu je bila zadnja popotnica v kraj miru, kjer ne grome topovi in ne pokajo puške . . . Poročilo o njegovem smrti od njegovega gospoda nadporočnika priča, da si je s svojim lepim obnašanjem in s svojo pridnostjo naklonil srca vseh in da vsi žalujejo za mladim junakom. Vojška gomila v Renčah pri Gorici krije zadnje ostanke junaškega mladeniča, kateri je žrtval svoje mlado življenje za cesarja in domovino. Počivaj sladko v goriški zemlji!

— **Mihail Ferič.** S severnega bojišča se nam piše: Nemila smrt nam je ugrabilo vrlega mladiniča Mihaela Feriča, doma iz Brezovice niže Ptuja. Star je bil 25 let. Poslovil se je od doma dne 27. jul. 1914. Bil je zelo priden in pošten. Tovariši mu ohramimo časten spomin. Njegovo smrt hočemo kruto maševati. Mirno spavaj, dragi Mihail, v tujini galiski zemlji!

— **Franc Glavnik.** Iz jugozapadnega bojišča je nam došla žalostna vest, da je padel junaške smrti, začet od sovražne granate, priden mladenič Franc Glavnik, rojen v Radomerščaku pri Ljutomeru leta 1887, torej v vasi, kjer se je pred dobrimi stoleti rodil slavni učenjak vitez dr. Franc Miklošič. Rajni junak je bil vpoklican dne 15. januarja 1915 kot črnovojnik pri domačem pešpolku štev. 87. Poslovil se je od svojih domačih zelo težko, sluteč, da jih ne vidijo nikoli več. Dne 20. februar je že odrinil na se-

verno bojišče, kjer se je boril hrabično tudi v Karpatih in ob reki Dnjester. Na tem bojišču mu je sovražna krogla prizanesla. Dne 10. avg. pa je moral na italijansko bojišče, kjer se je junaško bojeval do 22. okt., kateri dan je bil ranjen na glavi. Zdravil se je v Kamniku, odkoder je ozdravljen odrinil v drugič dne 27. dec. proti besedolomnemu zavezniku. Tokrat pa mu sreča ni več bila mila, kajti že dne 20. jan. t. l. mu je pretrgala nit njegovega življenja sovražna granata. V prvi sili mu je prihitel na pomoč njegov zvesti tovariš Fr. Ivančič iz Veržej, ki mu je obvezal rano. Prišedši do zdravniške postaje pa je revez že izdihnil svojo blago dušo. Dva dni pred smrto je še bil previden s sv. zakramenti, kakor je poročal njegov tovariš Anton Košir iz Noršinec. V vsakem pismu je omenil, da bi še vsaj enkrat raj videl svoje blage starše, brata in sestro. Pristavil je pa vselej: „In če to ni mogoče, naj se zgodi po volji božji!“ Udan je torej bil vedno v voljo Najvišjega. Preselil si se torej v nebesko domovino, kjer živaš večno veselje kot plačilo za svoje vzorno mladeniško življenje. Tvoj miroljubni in trezni značaj je vsakomur zelo ugajal, zato Te ohramimo v blagem spominu. Domače naj tolazi ob nenadomestni izgubi edino le zavest, da je prebil svojo mučeniško-junaško kri za dom in cesarja. Naj Ti bidi zemlja goriška lahka! Na svidenje nad zvezdami!

— **Janez Paulič.** Iz Gorje Radgona se nam piše: Padel je dne 31. jan. t. l. junaške smrti za domovino in cesarja na južnem bojišču mladenič Janez Paulič, kmečki sin iz Črešnjevca, star 21 let. Praporščak njegovega bataljona je pisal materi padlega junaka pismo, ki naznana, kako priljubljen je bil pokojni pri svojih višjih in tovariših. Pred očmi svojih tovarišev je bil smrtno zadet od sovražne krogle. Pokopan je na pokopališču in njegov grob je skrbno obvarovan. Naj počiva v miru vrli slovenski junak!

— **Janez Reiter.** Od Sv. Benedikta v Sl. gor. se poroča: Na južnem bojišču je padel, zadet po noči od sovražne kroglice mladenič Janez Reiter iz Trstenika. Tovariši so materi domu poročali o nesreči, jo tolazili in priznali, kako so mrvega junaka vsi ljubili in spoštovali. To upanje v našem sru ili, da se veseli enkrat vidimo nad zvezdami. Naj počiva v miru!

Razne novice.

* **Duhovniške vesti.** Župnijo Sv. Vid na Planini je dobil č. g. Jernej Vurk, župnik v Dobrem. — Župnijo Gotovlje je dobil č. g. Robert Vaclavik, župnik pri Sv. Jeređi nad Laškim. — Č. g. Anton Peršuh, kaplan v Dolu pri Hrastniku, je imenovan za vojnega kurata v rezervi. — Č. g. kaplan Anton Bratkočič je iz Zibike prestavljen na Ponikvo ob južni Železnici.

* **Iz vojnega ujetništva.** Našemu premilostljivemu Nadpastirju je včeraj došla ob 22. januarja 1916 daturana vesela vest, da se nahaja bivši nemški pridigar v Celju, c. kr. vojni kurat č. g. dr. Ant. Jehart, živ in zdrav v Sassari na Sardiniji in da bo čez nekaj dni prevzel dušoskrbje za avstrijske ujetnike na bližnjem otoku Asinara. Od 22. januarja na prej sme zopet redno maševati.

* **Novi grb na kovanih novceh.** Pri kovanju novih novcev je določeno, da se bo nahajjal v bodočih novcih, na katerih je bil dosedaj stari avstrijski grb, novi avstrijski grb. Isto velja tudi za dežele o grske krone.

* **Kakor levi gredo v boj.** Dr. Oton Perko opisuje v pismu, katerega je poslal nekemu prijatelju v Celju, neustrašenost in junaštvu vojakov 87. pešpolka sledče: Nahajam se v kritju in čakamo, da nas napade verolomni Italijan. Italijani jo pobrišejo, kakor hitro zaznajo, da imajo opraviti z našim junaškim 87. pešpolkom, kajti vojaki našega pešpolka gredu proti dednemu sovražniku v boju kakor levi in se veselijo, če se Italijan samo prikaže. — Taki so naši fantje!

* **Pozdrav slovenskih smučarjev.** S koroško-italijanske meje se nam dne 5. februar piše: Sedaj, ko nas pride „Slovenski Gospodar“ obiskat in visoke koroške hribe, je tudi nam slovenskim smučarjem bolj kratkočasno. Snega tudi tu po dolinah nimamo veliko, le po hribih ga je dovolj. Prisrčne pozdrave pošiljamo vsem bralcem „Slovenskega Gospodarja“: Alojzij Zupanec, Ivan Marenčič, Martin Pohl iz Stojnic in Avgust Šlibar iz Vrantskega.

* **Savinjčani pozdravljanje.** Iskrene pozdrave vsem čitateljem „Slovenskega Gospodarja“ pošiljamo sledče: Savinjčani: Častniški sluga Jakob Rems od Sv. Frančiška, poddesetnik Franc Lichteneger, in pevec Ivan Robnik iz Luč. Vsi se že dolgo časa borigmo na italijanski fronti in poprej z Rusi, pa smo se vsi zdravili.

* **Skrb za invalide.** Ko bo vojska končana, bo v naših krajeh mnogo invalidov, t. j. ljudi, ki so v vojski zgubili svoje zdrave ude ali svoje zdravje. Že sedaj se mora misliti na to, kako se bo tem ljudem, ki so žrtvali svoje najdražje — ljubo zdravje — pomagalo, da bodo mogli pošteno živeti. V postavljajnih zborih vseh dežel se že razmotriva to velevažno vprašanje. Žal, da naš državni zbor ne posluje, da bi ljudski zastopniki mogli želje in potrebe inva-

lidov in njih svojcev spraviti do popolne veljave. V ogrski državni zbornici je poslanec grof Albert Aponji dne 11. februar, v svojem govoru zahteval, da naj vlada skrbi, da bo vsak invalid dobil toliko podpore, da bo mogel preživljati sebe in svojo družino. Vlada pa naj ne obrača s svojimi odredbami skrb samo za dobrobit poahljenih vojakov, ampak naj pravočasno poskrbi, da bodo tudi vojaki, ki so radi notranjih bolezni postali poahljeni, dobili invalidne podpore, da ne bo treba občinam in deželam skrbi za nje. Govornik je izrazil mnenje, da bi se dalo menda tudi bolne vojake najbolje varovati pred jetiko, ako se jim podeli zadostna podpora, da se bodo mogli pošteno preživeti. Grof Aponji je vprašal vlado, koliko zdravilišč je že urejenih za jetične vojake in koliko se jih še bo ustanovilo. — Vprašanje preskrbe invalidnih in bolnih vojakov bode po vojski eno najvažnejših vprašanj. Od rešitve tega vprašanja bo odvisna usoda mnogih družin.

* **Zupani bodo oproščeni.** Notranji minister princ Hohenlohe se je izjavil nasproti gornjeavstrijskemu deželnemu glavarju, da bodo vsi župani oproščeni, za katere so občinski odbori prosili in so res neobhodno potrebni.

* **Zupani in občinski svetovalci.** ki so bili pri naknadnem prebirjanju potrjeni, morajo dne 21. februar 1916 odreiniti v vojaško službovanje, če niso bili med tem oproščeni. Vpoklic se posameznim osebam ne bo dostavljal, ker je za vse merodajen splošni vpoklic — „L-3.“

* **V Hočah!** Spodnještajerski črnovojniki, ki niso dodeljeni deželnim brambim in so pozvani dne 21. t. m. k okrajnemu dopolnilnemu poveljstvu v Mariboru, se ne predstavijo dne 21. t. m. v Mariboru, marveč se morajo predstaviti v Hočah.

* **Kolkovanje prošenj** za oprostitev od vojaške ali črnovojniške službe. C. kr. finančno ministarstvo je odredilo, da morajo biti prošnje za oprostitev od vojaške ali črnovojniške službe kolkovane za 1 K na vsako polo, priloga pa po 30 vin. Nekolkovane prošnje se ne rešujejo ali pa kratkim potom vračajo dotednjim strankam.

* **Sarže 43- do 50letnih črnovojnikov.** Med črnovojniki, ki so bili dne 17., oziroma dne 21. jan. t. l. upoklicani pod orožje, se nahaja cela vrsta takih, ki so svoj čas služili kot podčastniki (poddesetniki, desetniki, četovodje ali naredniki) v armadi. Na mnoogostransko popraševanje, ali imajo ti črnovojniki tudi sedaj pravico do svojih prejšnjih šarž, sledče: Da, imajo pravico, izvzemši slučaj, če so radi kake kazni izgubili tozadnovo šaržo. Tem črnovojnikom je treba samo, da se prijavijo k reportu in tamkaj predložijo tozadnovo odrustnico ali kako drugo listino, iz katere je razvidno, da so služili svoj čas kot podčastniki v armadi.

* **Kdo kaj ve,** kje se nahaja Ignac Golob, ki je služil pri lovskem bataljonu štev. 9? Pisal je zadnjokrat dne 6. jan. 1915 iz Gradca. Bil je pri marštotniji. Odgovor se prosi Pavli in Neži Golob, posestnici v Žikareah, pošta Sv. Barbara pri Mariboru. — Jožeta Šfiligoi iz Barbana štev. 14, pošta Biljana z Brd pri Gorici, sedaj begunka v Steinklamu, pošta Rabenstein-Steinklamm, Lager-Baracke št. 59, išče svojega svaka Janeza Šfiligoja, ki je služil pri 97. pešpolku, 6. nadomestni stotniji. Pogreša se od meseca maja 1915.

* **Poštni zavoji za vojne ujetnike.** Poizvedovalni urad za vojne ujetnike opozarja, da morajo svojci v ujetništvu se nahajajočih avstrijskih vojakov pošiljati poštni zavoji po pošti naravnost na naslov dotičnega vojnega ujetnika, ne pa na naslov poizvedovalnega urada za vojne ujetnike. Tozadnvi poštni zavoji morajo biti zaviti v platno, najboljše v povoženo platno. Naslov mora biti natancen. V zavoj ne devlji nič pisemnega in tudi nobenega časopisa.

* **Poštni zavoji vojakom na bojišče.** Opozarja se, da teža posameznega zasebnega poštnega zavojca, namenjenega vojaku na bojišče, ne sme znašati več kakor 5 kg. Tozadnvi poštni zavoji morajo biti skrbno opremljeni, z vrvico vlogo prešiti. Ne pošiljajte v zavojih vojaku na bojišče jestvila, kakor sveže meso, klobase, sir, vžigalice itd.

* **Slovenski Sadjar.** Izšla je prva številka 4. letnika „Slovenskega Sadjarja.“ Kakor prejšnji letniki, ima tudi ta krasno barvane priloge, po katerih se pravlahko spoznajo posamezne sadne vrste. Že vsebina prve številke kaže, da obravnava ta list za naše sadjarstvo prenotreben in za sedanje čase še posebno važno tvarino. Sadje prinaša deželi vsako leto lere svote, ki se morejo smatrati skoraj za čist dchodek. Ko bi se pa malo bolj pobrigali za oskrbovanje že obstoječih sadovnjakov, v večji meri in z večjim premislekom zasajali nove nasade in bolj izkorisčali sadni pridelek, bi se dal ta dohodek še izdatno pomnožiti. Sadje, zlasti na razne načine konzervirano (n. pr. posušeno), bi moralno biti tudi v naših gospodarstvih, posebno v sedanjih časih, bolj čislano živilo, kakor dosedaj. Kakor z drugimi živili,

tako bi morali tudi s sadjem bolj gospodariti, kakor je bila to dosedaj navada. Kdorkoli se zanima za naše sadjarstvo, zlasti ako hoče spoznavati sadne vrste sploh, ako hoče za svoj kraj in potrebe izbrati kake primerne vrste, kdor hoče pravilno zasajati in dobro oskrbovati sadovnjake in urediti sadno uporabo po sedajnih potrebah in razmerah, naj naroči „Slovenskega Sadjarja.“ Naročino sprejema upravnštvo v Ljubljani, Linhartova ulica štev. 12. Celotna naročina znaša 4 K.

* **Uporaba rozg kot krmilo.** Stajersko namestništvo razglaša: V sedanjem času, ko skrbti poljedelca, kako prerediti svojo živino, pridejo v poštev kot izborno krmilno sredstvo trsne rozge, ki vsebujejo veliko množino beljakovin. Mlade trsne rozge, ki so se v prejšnjih časih navadno uporabljale kot kurivo, se naj na drobno razrežejo in primešajo z drugo klapo ter pokladajo živini. Toda več kakor 10 kg rozg polagati enemu odraslemu živincetu na dan se ne priporoča. Priporoča se tukli, da se rozge poškropijo s slano vodo, da jih žival lažje prežveči, toda še boljše je, če se zrežejo, oziroma zmeljejo s stroji, ki so zgrajeni načas v ta namen. Leta 1903 so prejeli od poljedelskega ministrstva take stroje na Šrodnej-Stajerskem slediči: na Bizejskem Janez Malus, na Vidmu Jožef Šribar, v Makolah Jožef Bogina, v Peckrah občina, grajsčina Slivnica, občina Fram, v Cirknici E. Stigler, Sv. Barbara v Halozah občina, Konjice oskrbništvo kneza Windischgrätzta, Ormož Konrad Vernik, Ivanjkovci podružnica Štaj. Kmetijske družbe, Sv. Križ nad Mariborom občina, Gornja Sv. Kunigota občina. Tozadevne stroje izdeluje tvrdka Rudolf Sack, Dunaj, II-8.

* **Očeta je hotel iti iskat v Galicijo.** Ludovik Nemet, 11 let star deček iz Cselimindzenta na Prekmurščini, je zelo ljubil svojega očeta. Pred kratkim je bil oče doma na dopustu in sinček ga ni mogel pozabiti. Spravil se je na pot in šel iskat očeta. S seboj je vzel tudi orožje in sicer puščico, katero si je sam naredil iz patrona. V Szombathelyju so ga redarji prijeli. Fant jim je jokaj odkril svoj namen. Ko jim je obljudil, da bo doma materi in bratom, kaferih ima pet in je on najstarejši med njimi, lepo pomagal, so ga spravili v postelj, v kateri je tako sladko zaspal, kakor da bi bil v istini se pogovarjal s svojim očetom.

* **Prasica v krčmi.** Prekmurske „Novine“ poročajo: Ne vzemite si na se te vrstice, podpore zapravoče i nečistijoče ženske i vdovice, od menše stvari je tu guč. Edna istinska čoka je v krčmo prišla v Iževcevih. Šla je v kuhinjo zraven in nesla je en čar z seboj. Z železnimi rasohami je priběžala v kuhinjo, kjer je sosedna v njo lüčila, kda njoj je hajdinsko snopje razvlačila.

* **Strašna nesreča na Dunaju.** Širje otroci ubiti. Na Dunaju se je v pondeljek, dne 14. t. m. zgodila strašna nesreča. V neki hiši IV. okraja so se igrali otroci s Šrapnelom, ki prej ni razpoličil in ki ga je prinesel z bojišča neki na dopust došli vojak. Omenjena krogla je padla na tla in se razpolila. Ubiti so širje otroci, neka ženska je lahko poškodovana. Poškodovanih je v hiši več stanovanj.

Vozni red za Maribor, v veljaven od 15. februarja naprej. Od 15. febr. vozijo na južni železnici slediči vlaki: Iz Maribora proti Građcu: (osebni) ob 5.23 zjutraj, 9.47 dopoldne, 1.02 popoldne, 6.37 in 8.05 zvečer; (brzovlak) 2.44 popoldne in 3.15 zjutraj. V smeri proti Ljubljani: (osebni) 5.40 zjutraj, 8.13 in 8.23 dopoldne, ter 7.35 zvečer; (brzovlak) 2.28 popoldne in 3.03 zjutraj. Proti Celovcu: (osebni) 3.30 in 5.05 zjutraj, 10.15 dopoldne in 7.52 zvečer. V Maribor prihaja: V smeri iz Građca: (osebni) 7.39 zjutraj, 9.56 dopoldne, 12.30 opoldne, 7.06 zvečer in 11.09 po noči; (brzovlak) 2.53 zjutraj in 2.20 popoldne. V smeri iz Ljubljane: (osebni) 4.46 zjutraj, 9.19 dopoldne, 7.41 zvečer in 10.55 po noči; (brzovlak) 3.07 zjutraj in 2.36 popoldne. V smeri iz Celovca: (osebni) 1.28 popoldne, 6.10 zvečer in 11.30 po noči; brzovlak pa ob 2.42 po noči. V Ptuj vozita iz Maribora vlaka: ob 7.45 zjutraj in ob 1.15 popoldne. Iz Ptuja prideta v Maribor 6.57 zjutraj in 12.10 opoldne. Iz Maribora vozi se do Pragerskega ponočni graški poštni vlak in sicer ob 11.59.

Dopisi.

* **Maribor.** Dne 12. februarja, proti 8. uri zjutraj, je šel davčni eksekutor Franc Jerent po kamenitih stopnicah pri novem dravskem mostu, ko se je naenkrat zgrudil na tla. Zadela ga je kap. Gerent zapušča pet nepreskrbljenih otrok.

* **Sv. Peter pri Mariboru.** Naše bralno društvo „Skala“ priredi prihodnjo nedeljo, dne 20. febr., popoldne po večernicah, gledališko igro „Resnica se je izkazala“ in kot nameček „Kmet in fotograf.“ Isto dan bo imelo tudi svoj letni občni zbor. Vsi prijatelji društva se uljudno vabijo k prireditvi. Darovi za avstrijski Rudeci križ se pri blagajni hyaležno prejemajo.

* **Sv. Peter pri Mariboru.** Ana Purgaj, rojena v Metavi, je dolgo let prebivala v Mariboru. Zmiraj pa si je želela priti k Sv. Petru nazaj, da bi bila pokopana pri gorski Materi. V 83. letu svoje starosti se je zato odločila, da gre nazaj v svojo rojstno vas. Kmalj je prišla, je zbolela, bila po noči sprevredna

in je čez tri dni umrla. Sedaj spi pri gorski Materi v bližini cerkve. Bog ji daj večni mir in pokoj!

* **Devica Marija v Puščavi.** Umrl je Pet. Karšnik, veleposestnik in cerkveni ključar. Rajni je bil vnet naš pristaš. Pogreba se je udeležilo več eč. gg. duhovnikov in velika množica ljudstva. Pogreb je vodil č. g. dr. Vraber iz Celja. Vrli mož, počivaj v miru!

* **Sv. Lovrenc nad Mariborom.** Zlato poroko sta obhajala Anton Paulič in Marija, rojena Skerbinik, veleposestnika na Rudečem bregu. Želimo, da ljubi Bog zlatoporočencema podeli milost, da bi še obhajala diamantno poroko. Iskreno čestitamo!

* **Sp. Sv. Kungota.** Dne 12. t. m. je umrl v 81. letu svoje starosti tukajšnji nadučitelj v p. veleposestnik Franc Sernek. Blag mu spomin!

* **Sv. Benedikt v Slov. gor.** Tukaj ljudje zelo umirajo. Dne 8. svetega smo imeli pogreb, dne 9. že zopet in dne 10. febr. tudi. Tri ženske, vse tri zadeto od kapi. — Pri ubožneših otrocih v Šoli se vedno bolj pojavlja pomanjkanje ljubega kruha. Sicer še pa kmečki prinesajo vedno lepe kose seboj in od obilnosti teh pomagamo ubogim. Lepa prilika, da se otroci učijo usmiljenja do ubogega bližnjega in radarnosti.

Jeruzalem v ljutomerskih goricah. Iz zvonika podružnične cerkve jeruzalemske so dne 23. januarja oznanili zvonovi tužno novočico, da ležita vinjar Andrej Žnidarič in njegova hči na mrtvaškem odu. Rajni je bil rojen l. 1833 in je na istem posestvu doživel kot vzoren viničar in družinski oče, visoko starost. Njegova smrt je bila lepa kot znak katoliškega, vzornega moža, očeta in viničarja. Ginjeno in z razločnimi besedami se je v zadnjih trenotkih poslovil od svojih in na to mirno v Gospodu zaspal. Nekaj ur pozneje je njegova hči v 47. letu starosti in po prestani 26letni bolezni, ki jo je zadnja štiri leta držala priklenjeno na bolniško postelj, udana v božjo voljo in previdena istočasno z očetom s sv. zakramenti izdihnila svojo dušo. Isti dan je naklonila božja previdnost, da je sin umrlega očeta, brat 26letne mučenice kot družinski oče osmerih otrok moral k vojakom, med tem, ko njegov sin že dolgo časa zdihuje težko ranjen v vojaški bojnišnici. Umrla 26letna mučenica in članica Marijine družbe je bila v družbi svojega očeta spremljena po sestrach Marijine družbe in mnogobrojnih faranih k večnemu počitku. Tončka Pušenjakova ji je za slovo govorila v imenu Marijine družbe doma in na pokopalšču pri odprttem grobu primerno slovo. Rajna naj počivata v slabem miru!

* **Sv. Marko** niže Ptuja. Na potu iz Ptuja proti Sv. Marku si je prerezel žile na levem roki in se tudi ranil na prsih vojak-rekognoscent Jožef Morn s Celja. Storil je to najbrž v duševni zmedenosti. Privekel se je proti večeru še do neke hiše blizu cerkve, kjer je obležal. Bil je tam s previden na lastno prošnjo. Domäči občinski predstojnik je nesrečo takoj javil vojaški oblasti v Ptuju in še isti večer je dospel vojaški zdravnik, ki ga je obvezal in potem so ga odpeljali v Ptuj. Tja so ga pripeljali še živega. Ce je pozneje umrl, ali so mu rešili življenje, se ne ve.

* **Sv. Lovrenc** na Dravskem polju. V nedeljo, dne 20. febr., popoldne po večernicah, se vrši v Šoli (IV. razred) občni zbor Sfrojne zadruge in Ljudske branilnice in posojnične ter skupno zborovanje tudi drugih tukajšnjih društev in za drug o priliki 50letnico in odhoda č. g. župnika in deželnega poslanca. Vsi župljeni se prav uljudno vabite k mnogoštevilni udeležbi!

* **Majšperg.** Obče spošfovano obitelj Sagadino v Sestržah je dne 9. svetega obiskal angel smrti ter na veliko žalost starišev in sester ugrabil 18letno hčerkjo Milko. Rajna je bila vsled svojega mirnega značaja in lepega vedenja povsod priljubljena. Kot vzhledna družbenka Marijina je ona prva cvetka iz tukajšnjega vrtca Marijine družbe presajena v nebeski vrt. Sosestre družbenke so jo s spremstvom mnogoštevilnega ljudstva nosile k zadnjemu počitku. V imenu sodruženice se je lepo poslovila od nje družbenica. H koncu ji je še pevski zbor zapeł žalostno. Blagor Ti na veke!

* **Celje.** Orglarska šola steje v letosnjem tečaju 11 gojencev iz lavantske in 3 iz zagrebške Škofije. K glavnem izpitu so se oglasili: Balog V., Florjan Ferdinand, Rančigaj P., Rojten Fr. in Rodik Fr. Lanskoto leto je odšlo 12 krepkih mladeničev-organistov k vojakom, ki na državnih meji stražijo, da ne vdere kruti sovražnik v starodavno in mogočno našo Avstrijo.

* **Celje.** Vsled ran, zadobljenih na bojišču, so umrle v tukajšnjih vojaških bolnišnicah v zadnjem času sledeče vojaške osebe: Pešci Jurij Sirc od rešpolka, Ljudovik Spendelhofer, Fr. Myketa in Ferdinand Wagner. Pokopani so bili na tukajšnjem mestnem pokopalnišču.

* **Braslovče.** Grobovi tulijo. Ne le krogle in granate nam napravljajo nove grobove, ampak pride slučaj: danes doma zdrav, čez malo dni pokopan, in tak slučaj se je zgodil v Braslovčah pred malo dnevi. Vsem Braslovčanom v veselje je naš prijatelj Iv.

Sternad pel v cerkvi svoj nedosegljivi prvi tenor že skozi 25 let in bil stebri in večkratni predsednik našega pevskega društva in sploh sopomočnik pri vseh naših organizacijah. Ime Sternad je zaslovelo med nami in vsak si ga je želel v družbo in se štel srečnega, če je bil v njegovi tovarši. V nedeljo, dne 30. jan., je še pel v cerkvi in v soboto potem se je vršil že njegov pogreb. Spremljalo ga je na zadnji poti veliko občinstva, ki je kakor v sanjah, da to ne sme biti resnica, šlo za njim, ki je bil prisrčno priljubljen in nenadomesten. Pole bi porabil, da bi vsaj nekaj označil njegovo delovanje in dobrote, a naj to zadoštoste. Z družino Matijevu žalujejo vse Braslovče. N. p. v. m.!

* **Mozirje.** Občinski odbor občine „Okolica Mozirje“ je šolskega vodja v Šmihelu, g. Ivana Pušenjaka, kateri si je kot načelnik tukajšnje kmetijske podružnice in kot vstrajno delavni in neumorni pospešitelj splošnih ljudskih koristi veliko zaslug pridobil, enoglašno imenoval častnim občanom. Mi mu k temu tako zasluzenemu očlilkovanju prav iz srca čestitamo ter samo želimo, da bi še mnogo let pri najboljšem zdravju tako uspešno deloval v blagor in prid svojih občanov. Njemu samemu pa bodi to tako častno odkovanje v ponos, kajti mu je isto jasen dokaz, kako so mu ljudje udani, kako ga ljubijo in spoštujejo kot svojega blagega učitelja in velikega dobrotnika, in kako visoko cenijo njegove vrline in njegovo tako občekoristno in blagonosno delovanje na gospodarskem polju!

* **27.000!** Zadnja in današnja številka „Slovenski Gospodarja“ ste se tiskali že v 27.000 izvodih. Naše delo in delo naših prijateljev je blagoslovljeno. Hvala vsem, ki so pripomogli glasili slovenskega ljudstva na Slovenskem Štajerju do takega sijajnega napredka!

* **Bakrena galica.** Poljedelsko ministrstvo je z odlokom z dne 3. februarja nakazalo za Stajersko 35 vagonov bakrene galice. Cena 2 K 90 v 1 kg.

Zadnja poročila došla v četrtek, 17. februarja. Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Dunaj, 16. februarja.
Uradno se razglaša:

Rusko bojišče.

Položaj je nespremenjen.

Crnogorsko-albansko bojišče.

Položaj je nespremenjen.

Italijansko bojišče.

Artillerijski boji na primorski fronti in delu koroskega bojišča, ki se drži primorskoga, se nadaljujejo. V prostoru na Dobrerdobu je prišlo do bojev z metalci min in ročnimi granatami. Na Javorčeku je bila italijanska poljska straža osmikrat vržena nazaj. Ozemlje pred našimi novimi postojankami na Rombonu je pokrito s sovražnimi mrljiči.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Hofer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berlin, 16. februarja.

Francosko bojišče.

Angleži so napadli včeraj zvečer, dne 15. februarja trikrat brez uspešno postojanko južno-izhodno od Yperna, katero so zavzele nemške čete. Izgubili so zavsem okroglo 100 ujetnikov.

V Šampansi so ponovili Francozi poskus, da bi pridobili nazaj svojo postojanko severno-zahodno od Tahure, toda ravnotako brez uspešno, kakor prejšnjega dne. Vobče ovira viharno deževno vreme vojna podvzetja.

Rusko bojišče.

Snežen iz zameti na celih fronti. Nobenih pomembnih dogodkov.

* **Lysoform.** Opozarjamо čitatelje na današnji inserat — Lysoform je najboljše in najcenejše razkuževalno sredstvo. Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih sredstev s najmanjimi dobitti (do 680.000 K) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 francov popolnoma zaston. — Opozarjamо na današnji izdajateljglas „Slovenskega zastopnika“ v Ljubljani.

Leterijske štavilke.

Trst, dne 9. februarja 1916: 59 40 26 88 13
Dunaj, dne 12. februarja 1916: 71 11 66 25 16

Kuharica, skeli 45 let stara, go spodarsko izkorjena, se sprejme v župnišče. Naslov v upravnosti. 98

Possastve blizu železnice z velikim gozdom, tudi gozd za se se išče za nakup proti takojšnji plači. Ponudbe pod št. 10.000 do 94. „Slov. Gospodar“ Maribor.

Čedna družinska hiša, z razgledom, visoko pritilenja s 3 sobami in 2 kuhinjami in lepim vrtom. Cena 18.600 K. Maribor, Körner-gasse 8. 95

Hiša na voglu v Mariboru, 2 nad s ropno, 6 oddeljenja stanovanj. Cena 40.000 K. Ponudbe na Bodnarska ulica št. 30 vrata št. 2. 98

Prodam radi odpotovanja vso hišno opredo iz trdega lesa in en paviljon z 88 dunajskimi stoječimi praznimi panji; vse je dobro ohraneno. Franc Bajt, Roščah, pošta Pešnica. 97

V nčar se takoj sprejme 3-5 dešavskih moči Ludvik Zubkošek, Maribor, Edmund Schmiedgasse št. 9. 98

Stagerjev šivalni stroj se radi priložnosti ceno proda. Maribor, Göthestrasse štev. 2, II. nadstr., vrata št. 12 Martinczef. 100

Dekla (staro 18 l.) vajeno vsakega dela, išče službo v kakšnem župnišču. Naslov v upravnosti. 101

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 102

Kupim

V sklopu množno kestanjnih drva meter dolgih po 96 kron za metlerkafro postavljeno na bližino p. stajo. Ravnato hrastovo drvo do meter dolga po 56 kron za metlerkafro. Za cel vagon se potrebuje pet metlerkafter. Ponudbe za cele vagone sprejema Rudolf Starovšak, Konjice. (Štaj.)

Kovački in kolarški domočinki kakor tudi učenci se za stalno sprejmejo, eventualno se jim da tudi stanovanje in hrana. Delavnica vozov Rath, Gradec Kalvariengürtel 1.

Kisto zelje kupuje trgovina Posch, Maribor, Koroška cesta 20. 106

Oznanilo.

Amerikanštih divjakov od Rip. Portalis in Rup. Montikola, zelo dobro vkoronjene, ima na prodaj Matevž Strašek, sadjar in trinčar p. Sv. Emi (v Jerčinu), pošta Prsta, Sp. Staj. Priporoča se vinogradnikom v nakupovanje svojih ne izkopano zalogo trt (čez 40 tisoč komadov). Drem radi udega vojnega časa prav po nizki cen, (po dogovoru pisanemu ali ustmeno). Pričakuje se obilne narovi ve. Matevž Strašek. 109

Za pastirja se išče fant z 14 leti. Deško Simon, Kamnica pri Mariboru, št. 105. 81

Pridnega fantu, kateri ima veselje do kovačke obrti, sprejme tskoj Matij Brabant v Orohovici p. Slivnice pri Mariboru. 82

Lepe posete je na prodaj na Tezni št. 41 pri Mariboru. 83

Krojaškega učenca, ki se je že deli časa učil a i pa na avto takoj sprejme Ivan Pačič, Studenci pri Mariboru. 85

Predjaka dobro izkorjena v manufakturini špecerjaki in železni stroki ter več slov. in neuškega jekika v gororu in pisavi želi mesta. Cen. ponudbe prosim na upravo po 1. d. bra moč. 88

Učenca

sprejme takoj Franjo Duchek svečar, Maribor, Viktringhofgasse 92

I/gubljeno!

1 ukhan ali očesnik zlat s 5 kamencami je bil izgubljen na cesti od gospodine Nekrep, Sp. Sv. Kunigunda do Maribora. Posten najdite j. se presi, da istega odda proti dobremu plačilu uvedenemu tega lista. Pred nakupom se svari. 75

Zenitljiv hrišnik oziroma hišinja se sprejme v dobro hišo v Mariboru. Ponudbe na upravnost. lista pod „Hišnik, A. 8. štev. 76“.

Flužba mežarja in organista pri Sv. Nikolaju v Polju p. Podčetrtek je zaradi odhoda prejšnjega v vojsko ra pisana. Za plačo je: prosto stanovanje, nekaj posestva, dvojna žitna in vinska zbirka in še v denarju, vsega skupaj 700 do 800 kron, če je pa samo mežnar, do bi samo polovico plačila. Naj se zglaši pri župnem uradu ali osebno ali pismeno z dobrimi spričevali. Nastopi lahko takoj. 80

Vsi oni, kateri so naročili novi cenik ali vzorec za spomlad pri trdki R. Sternecki Celje, Stajersko, naj blagovolijo potreti do začetka marca, ker se je letos zagotovitev istih zaradi pomanjkanja osoba in surovin nekaj začasnih. 71

Učenec iz pošteno hiše, kateri zna dobro računati in pišati kakor tudi nekaj nemški, se takoj sprejme, ali pa s prvim marcem v trgovini mešanega blaga Franc Korošec, Gornja Radgona. 71

Hiša s posestvom, 5 sob, kuhinja, kleti, velik vrt, njiva, travnik, sadno drevje v prijaznem tenu ob glavni cesti, 5 minut od železniške postaje na Spodnjem Štajerskem, Naslov se izvede v upravnosti Slov. Gos. odarja pod „Hiša št. 72“.

Kupi se dobro ohranjen harmonij. Cenjene ponudbe z natančnimi podatki naj se blagovolijo poslati na naslov: Cyril Venišnik, organist, St. Andrej p. Velenje. 73

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten se sprejme žito pri T. Sodin, krojaški mojster v Mariboru, Župniška ulica št. 9. 74

Učenec, priden, pošten

Manufaktурно trgovino J. FAULAND v Ptiju senajbolj priporoča.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v n. o. i. i.
pri Rimskih Tapljicah

r. z. z. u. z.

ki se vrši v nedeljo dne 27. februarja 1916, ob 3.
popoldne v pisarniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročlo računskih pregledovalcev.
3. Odobrenje letnega računa za leto 1915 ter razdelitev čistega dobička.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

VABILO

Vredni občni zbor

Hranilnice in posojilnice Sv. Primož
nad Muto,

ki se vrši v nedeljo dne 20. februarja 1916 ob pol
12. uri predpoldne v gostilni Peruci na Muto.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrditev računskega zaključka za leto 1915.
3. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni urri ne bilo zadostno število zadružnikov zastopanih, se vrši občni zbor po smislu § 35.

Načelstvo.

Opravilna številka: E 2750/15-6.

Dražbeni oklic.

Dne 1. aprila 1916, predp. ob 10. uri bo pri tem sodišču, v izbi št. 27 na podst. vi s tem odobrenih pogojev dražba sledečih nepremičnin:

Zemljiška knjiga Gornje Hoče v. št. 92 (označba nepremičnin) hiša št. 43 v Gor. Hočah, hlev, drvarnica in dva travnika, v obsegu skupaj 5223 m², cenilna vrednost 4094 K 08 v., najmanjši ponudek 2720 K vadil: 410 K. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaje.

C. kr. okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.
dne 9. februarja 1916.

Ako naročite

in to nemudoma storne.

srečko avstrijskega Rudečega križa
srečko ogrskega Rudečega križa
srečko budimpošterske bazilike
dobitni list 3% zemlj. srečk iz 1. 1880
dobitni list 4% ogrske hip. srečk iz 1. 1884

Mesečni obrok
za vseh pet
srečk ozir.
dobitnih listov
samo 5 kron

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 K

dobite igralno pravico do dobitkov ene turske
srečke v znesku do

4000 frankov popolnoma zastonj.

Pojasnila in igralni načrt pošilja bresplačno
Srečkovno zastopstvo 16. Ljubljane

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnj nakup zanesljivih in kaljivih semen, na primer domača detelja nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava sploh vsa semena kakor tudi vrtna in cvetlična od znane tvrdke Mauthner, ki se dobijo pri domači tvrdki

Ivan Ravnikar, Celje.

Zahvala.

Za obile dokaze istrenega sočutja, ki so
nam došli v smrti našega ljubjenega srpoga
in očeta

Ivana Sternad,

posestnika v Gornjih Gorčah,

hakor tudi za mnogoštevilno spremstvo na zadnji poti izrekajo vsem najsrnejšo zahvalo. Posebna zahvala bodi čast duhovščini, zlasti pred. g. dekanu za krasne tolazne besede ob grobu, slavnemu pevskemu društvu za milo in ganljivo petje, sla ni poročilci in slavni požarni brambi, vsem darovateljem vencev, kakor tudi vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so prišli od blizu in daleč ter ne pozabnemu ranjku izkazali zadnjo čast.

Braslovče dne 7. svečana 1916.
108 Žalujča rodbina Sternad.

Naznanilo.

Dovoljujem si p. n. občinstvu naznaniti, da sem svojo zalogo izdelanih mrliskih rakev preložil k Sv. Magdaleni Tržaška cesta št. 11. Velika izbera. Nizke cene. Se priporočam za obilen obisk.

89 Anton Nudi, mizar.

„ADOL“

alpski zeliščni liniment.

Najboljše lečenje utehujče sredstvo za vtičanje

Mestna lekarna pri c. k. orlu

Friderik Prull,

lekarnar v Mariboru, Glavni trg, kraven kolov.

DENARJA NI,

draginja je vedno vecja, zasluk je pa majhen. Ako hočete z malim trudom, doma v svojem kraju gotovo 10 K na dan zasluti, mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znamko za odgovor. Zasluk je pripraven za moške in ženske.

Jos. BATIC, Hirska Bistrica 26
Kranjsko.

Inovemo se je obvezno se vojaško v vojnici in
sploh na vojnega hot rehaja

bel oblaženje mazanje

na mazilnico, mazilnico, giba, infuzije, puni, vam in
boljši v krabi

Dr. Richter

Sidro-Liniment.

Načemstvo na Sidro-Pain-Expeller.

Načemstvo krov — 99, 140, 200
Dobira se v lekarni ali direktor
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri zeleni love“,
Praga, I, Eliševska cesta 5.
Dnevno naspečiljanje.

Od 1. februarja naprej se za okrog 10%

za enkrat zviša cena naslednjim izdelkom in sicer
radi zvišanja cen vsem maščobam, embalažam,
stekla i. t. d. Nove nadrobne cene so za Avstro-
Ogrsko v vseh lekarnah in drožerijah sledče:

Lysoform v originalnih steklenicah (zeleno steklo)

à 100 gr.

K 1—

250 gr.

2'—

3'—

3'50

500 gr.

3'50

5'50

1000 gr.

5'50

K 1'60 v.

K 1'60 v.

Lysol-form-milo v elegantni škatljici komad

Pfefferminz-Lysoform ustna voda steklenica

Kupujte Lysoformove izdelke samo v originalnih zavojčkih znano varnostno
znamko.

Dr. Keleti & Murányi, kemična tovarna Lysoform-delavnice, Jípest.

†

Junaške smrti je umrl v 20. letu
svoje dobe gospod

Tonček Domanjko

poddesetnik v bosansko hercegovačkem
polku, bivši uradnik tovarne Celulose v
Drvarju, rojen v Soyaku, župnija S.
Jurij ob Ščavnici.

Prostovoljno je oblekel vojaško suknjo in se boril več mescev na jugu. Dne
13. jan. mu je leška krog a prebila prsi;
vsled ran je v bolnišnici umrl.

Sorodnikom in znancem v domovini
priporočamo mladega junaka, ki počiva na vojaškem pokopališču v Renčah
pri Gorici, v molitev.

Drvar, Bosna, 10. svečana 1916.

Jula Sijanec Jakob in Marija Domanjko
nradica to arne
Cellulose, sesura.

99